Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 87 (1837) ♦ Вівторок, 12 травня 1998 року ♦ Ціна договірна

Законодавча влада — серце держави

Отже, сьогодні у сесійному залі Верховної Ради зберється щонайменше 430 народних депутатів: 220 —від багатомандатного загальнодержавного виборчого округу і 210 — від одномандатних виборчих округів. Серед народних обранців — 398 чоловіків і 32 жінки. За партійністю найбільше комуністів — 111, на другому місці — рухівці — 41, на третьому — НДП — 28 чоловік.

141 народний депутат обраний вдруге або втретє, 89 —підприємців і фермерів, 6 — робітників, двоє студентів і аспірантів, двоє пенсіонерв, один служитель культу, один військовослужбовець, решта —працівники різних сфер народного господарства, культури, освіти, медицини тощо.

Побажаймо всім народним обранцям успіхів і плідної праці у Верховній Раді України.

(Закінчення на 2-й стор.).

Коментар

Основа демократії

Вперше вибори проходили за змішаною системою. Можна сказати, що Україна продовжує рухатися шляхом демократичних реформ, хоч багатьом цього не хочеться.

Історія парламенту минулого скликання — яскраве підтвердження цього. Попередня Верховна Рада ще раз переконливо довела: парламентаризм — основа демократії. Народні депутати прийняли Основний Закон держави, який закріпив незалежність України. Наша держава стала повноправним членом Парламентської Асамблеї Ради Європи.

(Закінчення на 2-й стор.).

Суд не мав підстав...

До Верховного суду України
Копія: Генеральному прокуророві України
Копія: міністру юстиції України
Копія: голові Вищої ради юстиції
Копія: Уповноваженому з прав людини від народного депутата України Бабича Валерія Георгійовича.

СКАРГА

Змушений висловити своє обурення з приводу протизаконної ухвали та грубого порушення Конституції України й цивільно-процесуального законодавства суддею під час розгляду 5 травня 1998 року цивільної справи за заявою громадян Лукаша, Лаги, Легези та інших, що розглядалася у Печерському районному суді м. Києва під головуванням судді Замковенка Миколи Івановича.

(Закінчення на 3-й стор.).

«ВОЛЕЗЛІЯНІЄ» 4

Пріоритет — державотворення 5

Товариство з обмеженою відповідальністю... 13

ВОНИ, ФРОНТОВИКИ, зробили для цього все. І ось надворі вже 53-тя весна по війні. Пливуть, наче хмари, десятиліття. Відлітають у Вічність, немов журавлі, дорогі й милі серцю старики. Щороку несправедливий і нікому непідвладний час забирає їх від нас...

Цього дня, який приносить і радість, і сльози, у кожній душі, навіть найбільш зачиненній від стороннього ока, прокидається і виходить на світло Пам'ять. Про тих, кому доводилося рити окопи, ділитися з побратимом останньою крихтою, зносити нелюдські знущання катів у концтаборах, зрештою, вижити у страшному пеклі, і вижити достойно. Вони пам'ятають кожен день, кожну ніч... Маємо пам'ятати і ми.

(Закінчення на 9-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Щоб світ у вогні не палав...

Оптимізму нам таки не позичати

Дочекалися: промовою Президента України Леоніда Кучми розпочалися щорічні збори Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР).

Президент підкреслив, що проведення такого форуму у Києві — не тільки ознака довіри європейської спільноти Україні, а й «підтвердження її належності до цивілізованого світу».

До цієї події Україна готувалася два роки. І не будемо зводити цю підготовку лише до ремонту готелів, вулиць і тротуарів, хоч київська влада могла б зробити це і без прив'язки до події.

Мабуть, не варто подію переоцінювати: збори —планові, дата і місце проведення їх визначаються заздалегідь.

(Закінчення на 8-й стор.).

○ Верховний суд України скасував рішення Конотопського районного суду Сумської області про визнання виборів Наталії Вітренко і Володимира Марченка недійсними.

○ Уряд України підвищив на 20% пільгові і на 30% повні ставки ввізного мита на газети, журнали та іншу періодику.

P.S.

Повідомлення

Секретаріат Верховної Ради України повідомляє, що відкриття першої сесії Верховної Ради України нового скликання відбудеться 12 травня 1998 року о 10-й годині ранку в сесійному залі Верховної Ради України.

***

Реєстрація народних депутатів України, які прибувають на першу сесію Верховної Ради України чотирнадцятого скликання, проводиться з 12 травня ц. р. з 8-ї години ранку в будинку Верховної Ради України по вул. Грушевського, 5.

Вхід з другого під'їзду.

Телефон 293-06-79.

Секретаріат Верховної Ради України.

Центральна виборча комісія

Постанова

Київ 6 травня 1998 року № 256

Про призначення повторних виборів народних депутатів України в одномандатних виборчих округах

У зв'язку з визнанням за рішеннями Центральної виборчої комісії недійсними виборів народних депутатів України, які відбулися 29 березня 1998 року, у виборчих округах № 58 (Донецька область) — постанова від 13 квітня 1998 року № 138 та № 221 (місто Київ) — постанова від 16 квітня 1998 року № 211, відповідно до пункту 17 статті 11, статті 48 Закону України «Про вибори народних депутатів України» та пункту 20 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Призначити повторні вибори народних депутатів України в одномандатних виборчих округах № 58 (Донецька область) та № 221 (місто Київ) на неділю, 16 серпня 1998 року.
2. Доручити підготовку та проведення повторних виборів народних депутатів України у зазначених у пункті першому цієї постанови одномандатних виборчих округах окружним та дільничним виборчим комісіям у складі, в якому вони утворені для проведення чергових виборів 29 березня 1998 року.
3. Цю постанову опублікувати в газеті «Голос України», оприлюднити в місцевих засобах масової інформації та надіслати Донецькій обласній і Київській міській радам.

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

Зібрання народних депутатів чотирнадцятого скликання

11 травня у сесійному залі відбулося зібрання народних депутатів Верховної Ради України чотирнадцятого скликання.

Голова Верховної Ради тринадцятого скликання Олександр Мороз повідомив, що такі зібрання стали традиційними напередодні першого офіційного засідання. Він, зокрема, сказав, що за чотири роки роботи парламенту відбулося три тисячі чотириста засідань, з них 150 —виїзних. Олександр Мороз наголосив, що комітети Верховної Ради формуватимуться за пропорційним принципом. Кожний обранець має всі можливості виявити максимум знань і досвіду для законотворчої роботи. У цьому їм сприятиме працездатний апарат Верховної Ради.

Керівник апарату Верховної Ради України Леонід Горьовий розповів про завдання й цілі апарату, який допомагатиме народним депутатам у законотворенні.

Про роботу своїх підрозділів поінформували керуючий справами Віталій Сєнькін, начальник юридичного управління Михайло Теплюк, керівник центру комп'ютерних інформаційних систем Микола Швець.

Голова підготовчої депутатської групи Олександр Бандурка та її секретар Іван Чиж розповіли про порядок проведення першого пленарного засідання.

Працює підготовча депутатська група

У Верховній Раді відбулося чергове засідання підготовчої депутатської групи.

Група узагальнила пропозиції стосовно складу президії сесії до обрання керівництва Верховної Ради, порядку розміщення депутатів у сесійному залі.

Розглядалося питання про внесення змін до Регламенту (щодо формування депутатських фракцій), про персональний їх склад, про утворення погоджувальної ради депутатських фракцій, перелік комітетів Верховної Ради, помічників-консультантів народного депутата.

Відзначалося, що кількісний склад парламентських фракцій уже визначено відповідно до законодавчо встановлених квот. Компартія запропонувала 123 особи, Народний рух — 56, Лівий центр (об'єднана фракція Соціалістичної та Селянської партій) — 36, Народно-демократична партія — 81, Прогресивна соціалістична — 17, Партія зелених — 19, Всеукраїнське об'єднання «Громада» — 41 та Соціал-демократична партія (об'єднана) — 30.

Народні депутати обговорили проект звіту підготовчої депутатської групи з виробленням пропозицій до першої сесії Верховної Ради чотирнадцятого скликання.

Прес-служба Верховної Ради України.

Законодавча влада — серце держави

(Початок на 1-й стор.).

— Складання присяги, — зворушливо сказав Михайло Рябець, — це свято і для невеликого колективу Центрвиборчкому, який у досить складних умовах, не шкодуючи власного часу і енергії, півроку прожив у напруженій обстановці і робив усе для того, щоб парламент міг зібратися.

Журналісти відзначали, що ЦВК, хоч і важко здобував авторитет у засобах масової інформації, одначе проявив себе як «висока незаангажована інституція».

Підсумки завершального етапу роботи ЦВК такі, що із 90 постанов Центрвиборчкому на різного роду порушення виборчого процесу 30 оскаржено в судах, де 19 вже розглянуто, решта — на розгляді.

А поки що у 9 одномандатних округах вибори визнано недійсними, і буде призначено перевибори.

— Суди — елемент правової держави, — відзначив Михайло Рябець, — і я їх сприймаю нормально. А парламент обрано такий, якого заслуговує наш народ, і всі ми повинні його поважати.

Характерним для нашої дійсності є те, що цей відповідальний відрізок своєї діяльності ЦВК змушений залишати у боргах. Загалом на виборчу кампанію перераховано 101 млн. 450 тис. грн., що становить 60 відсотків від затвердженого кошторису. Окружним комісіям Центрвиборчком винен 40 млн. грн. — це в основному зарплата тих, хто організовував і відповідав за вибори.

Анатолій КАРАСЕНКО.

Думки з приводу

Олег КУХАРЧУК, (виборчий округ № 101, Кіровоградська область):

— Сподіваюся насамперед на конструктивну роботу нового парламенту, на те, що вдасться уникнути міжпартійних амбіцій, попрацювати над розв'язанням економічних проблем держави. Вкрай необхідно переглянути податкове законодавство, зробити так, щоб товаровиробник сплачував не 98 копійок із заробленої гривні, а хоча б половину, решту треба залишати для самовідтворення. Як виразник інтересів своїх виборців — сільгоспвиробників, відстоюватиму запровадження єдиного податку для селян — на землю.

Друге — треба провести реструктуризацію боргів, адже сьогодні всі держпідприємства — боржники. Вкрай назріла проблема зміни системи фінансування місцевого самоврядування. Цивілізований світ робить так, щоб відсотків сімдесят зборів і податків залишалося у місцевому бюджеті, а решта — йшла нагору.

Що ж до організаційних проблем власне парламенту, то я переконаний: дуже важливо мудро визначитись із спікером. Це має бути людина молодшої генерації, з поглядами ближче до центристських.

Після цього ми повинні сформувати уряд, виходячи з питомої ваги політичних партій у парламенті. Одне слово, треба створити уряд національної довіри.

Леонід КОСАКІВСЬКИЙ, виборчий округ № 223 (Київ), безпартійний:

— Тим, хто прийшов до нового складу парламенту, треба думати про удосконалення виборчого закону. Він дуже відірваний від реального життя. Вада нашого законодавства в цілому — те, що воно розраховане на ідеальну ситуацію. Наприклад, коли приймали закон про місцеве самоврядування, вважали, що буде ідеальна рада: всі депутати ходитимуть на сесії, голосуватимуть, сумлінно виконуватимуть свої обов'язки і дотримуватимуться букви закону. Але виникають такі ситуації, коли депутати штучно блокують засідання, і ніхто не дає відповіді на запитання, як тоді діяти. Те саме з виборчим законом. Життя показало, що він не врахував багато колізій, які виникають під час виборчого процесу. Треба вдосконалити цей закон, щоб він давав відповіді на будь-які можливі ситуації. Ці вибори показали, що він, на жаль, це не врегулював. І не міг врегулювати, адже це наш перший досвід багатопартійних виборів. Якщо новий парламент це врахує, до наступних виборів матимемо кращі закони не лише щодо народних депутатах, а й місцевих рад. А головне, першочергове завдання — якнайшвидше прийняти закон про столицю.

Анатолій КОСЕНКО, голова профспілкового комітету шахти «Харківська» (м. Свердловськ Луганської області):

— Передусім такого законодавства, що нарешті припинить існуючу практику збільшення собівартості вугілля за рахунок утримання шахтами соціальної сфери. Вважаю, вугільна шахта має видобувати паливо і справно платити податки.

Також депутати, насамперед від вугільних регіонів, повинні на законодавчому рівні переглянути підхід до закриття шахт. Приміром, нині, коли ще працююча шахта стає правонаступником закритої, борги із зарплати, виплати регресникам, відвантаження побутового палива тощо стають неймовірним тягарем для підприємства. Наше бачення розв'язання цієї проблеми таке: оскільки шахти, що закриваються, є державними підприємствами, саме держава й повинна взяти на себе левову частку відповідальності.

Андрій ОНИЩУК, голова Могилів-Подільської районної ради Вінницької області:

— Найперше — злагодженої роботи всіх депутатських фракцій і груп. Буде злагода — буде конструктив, а ні... До речі, таке саме побажання депутати нашої ради висловили на першій сесії і собі. Потрібно ділити не владу, а відповідальність. Скажімо, у розв'язанні такого болючого питання для нашого сільгоспрайону, як реформування виробничих відносин в АПК. Район, на жаль, давно втратив свою колишню славу. З надією повернути її замість КСП створено товариства з обробітку землі.

Друге, що, на мою думку, має зробити нова ВР, — це привести у відповідність до Конституції чинне законодавство. Адже така невідповідність дуже шкодить у роботі. Саме з цієї причини, зокрема, не діє новий Закон про місцеве самоврядування.

Валерій МАРЧЕНКО, президент інвестиційної компанії «Спаський форум» (м. Чернігів):

— Розклад сил у Верховній Раді показує, що можливості лівих, з одного боку, і центристів, з другого боку, по суті, однакові. Така ситуація загрожує протистоянням, довготривалим узгодженням позицій. Протилежність намірів, як на мене, виллється у чергове продукування законів, до яких уже через місяць—два доведеться вносити зміни й доповнення.

Я, зрозуміло, хотів би, щоб цього не було, щоб комуністи все-таки зважали на реалії і прагматично, а не ідеологічно підходили до розв'язання нагальних завдань дня. Саме від них залежить, чи ми прискоримо реформи й досягнемо рівня хоча б Польщі, чи потонемо у галасі звинувачень, тупцюючи на місці.

Марія ЧУМАРНА, педагог, член Спілки письменників України:

— Аналізуючи не зовсім праведні, м'яко кажучи, шляхи, якими деякі політики виборювали мандати, я не дуже вірю в радикальні зміни на краще. І все-таки без надії сподіваюсь, що обранців осінить вищий розум і вони облаштовуватимуть не лише власне життя, бізнес тощо. Принаймні, хочеться вірити, що нові сили, які прийшли в парламент, повернуть корабель у русло потреб народу. Передусім треба зламати хребет нинішній фіскальній податковій системі, яка вбиває усе животворяще. До слова, за нинішніх умов я не можу захистити єдине і найдорожче, що маю: педагогічні технології, інтелектуальну власність приватної україномовної школи, яку я створила й очолюю. Хотілось би нагадати депутатам: «зелененькі», як бачимо за деякими реаліями життя, можуть прокласти дорогу до влади, а далі — зупинка неминуча, якщо не увімкнути «зелене світло» для розуму, освіти. Було б добре, якби кожний депутат записав у своєму діловому щоденнику епіграф: якби ми вчились так, як треба...

Коментар

Основа демократії

(Початок на 1-й стор.).

Звичайно, ці успіхи українського парламентаризму тьмяніють на тлі економічної кризи, що триває з 1991 року. Спад виробництва, безробіття, затримки заробітної плати, пенсій тощо не можуть сприяти підвищенню авторитету всіх гілок влади. Адже існують не тільки об'єктивні, але й суб'єктивні причини такого економічного становища. І суб'єктивізм полягає, насамперед, у прагненні виконавчої гілки влади будь-що перерозподілити державну власність, бюджетні фінансові потоки. Без урахування всіх наслідків такої економічної політики.

Власне, Верховна Рада частогусто ставала заручницею в цій економічній боротьбі, де інтерес державний постійно опинявся на задвірках інтересів кланів, наближених до виконавчої влади. Саме тому парламенту доводилося, замість реформувати економіку, відігравати роль захисника інтересів держави і народу. Адже від перерозподілу власності і фінансів виробництво користі не мало.

У непростій ситуації, на тлі гучних заяв і переможних звуків фанфар, якими супроводжує кожен свій крок виконавча влада, розпочинає роботу новий склад парламенту. Безперечно, в центрі уваги депутатів будуть проблеми, які сьогодні хвилюють наш народ. І насамперед — подолання економічної кризи. Це добре розуміють і новообрані депутати. Недаремно суголосно перегукуються їхні думки з думками громадян України, що ілюструє добірка відгуків у сьогоднішньому номері «Голосу України».

Проте вимагає пильної уваги законодавців і подальша адміністративно-політична реформа. Як показали березневі вибори, без розв'язання проблем місцевого самоврядування годі сподіватися і на вихід з економічної кризи.

Зрозуміло, накладуть свій відбиток на роботу законодавчого органу і майбутні президентські вибори, до яких залишається трохи менше півтора року. Недаремно сьогодні увага багатьох аналітиків прикута до кандидатів на посаду Голови Верховної Ради. Неспроста газета «Киевские ведомости» оприлюднила три проекти «нейтралізації» Верховної Ради. І не з доброго дива відбувається заміна не тільки голів місцевих державних адміністрацій, а й керівників силових структур, зокрема СБУ.

Законодавча влада — серце держави. Так вважав у 18 столітті французький мислитель Жан-Жак Руссо. Отож варто дбати про нього, як і про своє власне.

Володимир КОРОЛЮК.

Кому треба проходити медичну комісію?

Що насправді сталося з депутатом Ратушним

У ніч на 5 травня в поїзді № 688 «Львів—Київ» раптово захворів народний депутат Михайло Ратушний: його терміново госпіталізували в Жмеринську лікарню, де надали першу медичну допомогу. Аналізи крові показали, що розлад здоров'я М. Ратушного не пов'язаний з уживанням алкоголю, наркотиків чи психотропних речовин. На думку головного лікаря Жмеринської лікарні Василя Калицинського, раптову хворобу могли спричинити невідомі токсини. У розмові з референтом депутата він припустив, «що такою невідомою речовиною» міг бути клофелін. Навіть необізнані в медицині любителі детективів знають, як діє цей препарат.

У Києві за результатами аналізів у спеціальній лабораторії підтвердили припущення жмеринських медиків: встановлено, що народного депутата отруїли великими дозами клофеліну, а також, як стверджує один з висококваліфікованих фахівців, що консультував хворого, Роман Никифорук, «можливо, іншими, не встановленими речовинами, що має з'ясувати подальше розслідування» (в автора є копія аналізів і медичного висновку про факт отруєння).

Після встановлення факту отруєння і консультації ряду спеціалістів народного депутата госпіталізували в клініку, де проводять гемодіаліз (фільтрацію крові), дезінтоксикаційну та симптоматичну терапію. Нині Михайло Ратушний почувається значно краще і пригадує подробиці нічної пригоди. Сам депутат і свідки пов'язують «дивне захворювання» з випитим чаєм, який подала провідниця. При цьому в неї також виник «дивний» симптом — тремтіння рук: вона навіть пролила чай на сорочку Ратушного. Сам напій, згадує депутат, мав дивний присмак. Утім, сподіваємося, обставини «чаювання» з'ясує слідство.

Нас цікавить інше. Ця історія чомусь із самого початку обросла дивовижними констатаціями — а не припущеннями — фактів. Схоже, вмілий «диригент» керував «процесом». Деякі засоби масової інформації поквапилися з «діагнозом»: відразу встановили, що у відомого політика «нервово-психічний розлад», спричинений «важкими виборами і смертю батька». В УНІАНі чомусь також припустилися помилки: подаючи інформацію МВС, у реченні «не пов'язаний з уживанням алкоголю, наркотиків та психотропних речовин», «мило» опустили частку «не»...

Та найбільшим цинізмом «прославився» глашатай Банкової, ведучий програми «7 днів». В останній передачі він своїм звичним розв'язним тоном стверджував: «Людина була не напідпитку і не вживала наркотиків, а робила казна-що. А виявилося, що це Михайло Ра... (не будемо називати прізвищ), у нього виявився нервово-психічний розлад, провели до відповідної лікарні... Може, так горіла на роботі до нестями. Просто слід уважніше ставитися до здоров'я тих, кому ми довіряємо... Бо ж виникають дивовижні колізії».

Колізії справді дивовижні. Вадим До... (не будемо називати прізвищ) — давно і вочевидь «робить казна-що». Це «казна-що» засвідчують його передачі, в тому числі і остання, де з хворобливою нав'язливістю знову проводяться «маніакальні» нападки на парламент. Ще не почала роботу Верховна Рада, а шизо... (не будемо називати діагнози) «телеаналітика» дається взнаки. Може, так «горить ця людина до нестями на роботі». Замовники, ставтеся уважніше до здоров'я тих, кому ви довіряєте. А ще б було ліпше — не довіряти, з огляду на очевидний розлад (не будемо називати який саме), щоб не виникало дивовижних колізій.

Учора в Конгресі українських націоналістів (Ратушний — член КУНу) відбулася прес-конференція на тему «Замах на життя народного депутата Михайла Ратушного». На неї несподівано прибув сам «іменинник»: живий, бадьорий, з ознаками гострого розуму, що й продемонстрував у виступі. Колеги і друзі (а автор цих рядків належить до них) засвідчують, що чутки про нервово-психічний розлад парламентарія М. Ратушного не «просто перебільшені». Перекручення фактів, пов'язаних з його хворобою, є спробою дискредитувати його як відомого політика й активного громадського діяча. «Почерк» злочинців, поки ще невідомих, відомий — або куля, або клофелін... Про подальші події, пов'язані з цією історією, ми інформуватимемо наших читачів.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Нема фінансів — нема постраждалих

Саме так було визначено тему прес-конференції, що її провів голова Комітету Верховної Ради (попереднього скликання) з питань чорнобильської катастрофи Володимир Яценко. Він зазначив, що змушений звернутися до громадськості через засоби масової інформації, оскільки уряд останнім часом вжив, по суті, антиконституційних заходів.

Що конкретно мається на увазі? В. Яценко назвав документи. Так, 26 січня Кабмін направив подання Верховній Раді — «Нова концепція захисту населення України у зв'язку з чорнобильською катастрофою». Вона, наголосив В. Яценко, не має ні наукового, ні економічного обгрунтування. Зате спрямована на фактичну руйнацію вже напрацьованої системи соціального захисту чорнобильців. Іншим урядовим документом під назвою «Пропоновані політичні заходи відповідно до програми механізму розширення фінансування» передбачено подати до 15 травня 1998 року проекти змін до законодавчих актів з питань формування чорнобильського фонду та проект постанови Кабміну щодо перегляду чорнобильських програм. Декларовано начебто «розширення фінансування», а насправді передбачено... зменшення надходжень до чорнобильського фонду на дві третини (!), а з грудня 1998 року — взагалі скасувати збори до цього фонду. Ось така «крута» концепція.

Що від неї можна очікувати? Враховуючи відсутність будь-яких резервів у державному бюджеті і вимог щодо скорочення його дефіциту це означатиме не що інше, як відмову держави від захисту громадян, що постраждали від чорнобильської катастрофи.

Іван ДМИТРЕНКО.

Суд не мав підстав...

Точка зору

(Початок на 1-й стор.).

По-перше, суд не мав підстав для розгляду зазначеної справи, тому що заява позивачів надіслана до Печерського районного суду м. Києва поштою 28 квітня 1998 року, тобто через 12 днів після того, як рішенням Центральної виборчої комісії я був зареєстрований народним депутатом України (16 квітня 1998 року). Ст. 243-17 ЦПК України визначає десятиденний термін для оскарження рішень ЦВК. Поза сумнівом, позивачами порушено встановлений законом термін, тому зазначена заява повинна була залишитися без розгляду.

По-друге, суд узагалі не повідомив мене про час та місце судового розгляду, проігнорував мою заяву, подану з дотриманням процесуальної процедури, подання та клопотання відповідача про залучення мене та його представника до участі в судовому процесі як третьої сторони. Вважаю це грубим порушенням ст. ст. 107, 108 ЦПК України, оскільки предметом розгляду цієї справи були обставини, які суттєво впливають на мої права, інтереси та завдають значної шкоди честі й діловій репутації.

По-третє, всі учасники судового засідання стали свідками грубого втручання у розгляд судової справи з боку адміністративних органів виконавчої влади та інших осіб. Сам суддя, ігноруючи вимоги ст. 126 Конституції України, статей 1 та 3 Закону України «Про статус суддів» та статей 6 і 8 ЦПК України, які вимагають від судді підкорятися тільки законові й розглядати справи в умовах, що виключають сторонній вплив, не вжив заходів для припинення тиску та втручання в роботу суду, а своїми діями виявив неповагу до учасників судового засідання та й узагалі керувався чим завгодно, тільки не законом.

Зокрема, у ході судового засідання, що розпочалося о 15.30, мною були зафіксовані такі порушення:

о 17.10 до залу судового засідання без дозволу зайшла секретарка і передала головуючому записку. Зміст записки не було оголошено на засіданні, а після ознайомлення з нею суддя «змінився на лиці» і виявив явну знервованість;

о 18.15 до залу судового засідання знову зайшла секретарка й заявила, що головуючого вимагають до телефону з державної адміністрації. Суддя мало не бігцем покинув зал засідань, не попередивши учасників та не оголосивши перерву. Суддя був відсутній 2 хвилини;

о 18.30 задзвонив телефон у кімнаті для наради суддів. Суддя знов залишив засідання і був відсутній ще близько 2 хвилин.

Кожного разу можна було бачити, що суддя вкрай стурбований і знервований після цих дзвінків. Всі учасники засідання та спостерігачі були обурені такою поведінкою, ігноруванням вимог закону та неповагою до них судді.

Протягом усього засідання суддя розповідав анекдоти, неодноразово заявляв про свої стосунки з багатьма народними депутатами, які мешкають у Печерському районі м. Києва, про те, що він п'ять років тому повернувся з-за кордону, де мешкав тривалий час. Своєю поведінкою суддя Замковенко дав однозначно зрозуміти всім присутнім у залі засідання, що у вирішенні цієї та багатьох інших справ, які стосуються виборів, він ніяк не може бути незалежним від впливу знайомих йому народних депутатів, від бажання стати головою Печерського районного суду та від ролі представників державної адміністративної влади в його подальшій долі.

Зрозуміло, що тут не доводиться говорити про незалежність судді, про відсутність стороннього впливу на судовий процес, годі розраховувати на об'єктивність у прийнятті судового рішення.

В цьому я бачу грубе порушення моїх конституційних прав як громадянина.

По-четверте, суддя з перших хвилин судового засідання виявив свою зацікавленість у вирішенні справи на користь позивачів. У своїй заяві позивачі висунули досить конкретні й категоричні вимоги, а саме: «Скасувати реєстрацію Бабича В. Г. народним депутатом України у зв'язку з виявленими фактами грубих порушень Закону України «Про вибори народних депутатів».

На мій погляд, суддя мав розглядати цю справу по суті вимог позивачів.

Але ж зрозуміло, що скасування реєстрації кандидата як обраного ще не є скасуванням підсумків самих виборів, що явно не задовольняло суддю (як зацікавлену особу), і тому він протягом усього засідання безапеляційно неодноразово нав'язував позивачам власне формулювання вимог, які відрізнялися за суттю від вимог позивачів, викладених у заяві. Майже наприкінці судового засідання, при остаточному підтвердженні своїх вимог, позивачі та їхні офіційні представники не змогли чітко сформулювати суть своєї заяви, вимагаючи скасувати лише рішення ЦВК про реєстрацію Бабича В. Г. народним депутатом України, а не рішення окружної виборчої комісії по 218 виборчому округу м. Києва про затвердження підсумків голосування та визнання народного депутата обраним.

Це підтверджується і тим, що позивачі не дотримали законодавчо визначеного терміну для оскарження та не оскаржували до ЦВК рішення окружної виборчої комісії по 218 виборчому округу про визнання мене обраним народним депутатом України, як це передбачено ст. 43, п.6 Закону України «Про вибори народних депутатів України», що було підтверджено представником відповідача (Центральної виборчої комісії).

Ось чому я вважаю, що суд порушив вимоги ст. 5 ЦПК України і не мав підстав розглядати справу та приймати ухвалу щодо скасування підсумків виборів по 218 округу м. Києва та рішення про визнання мене обраним народним депутатом України.

По-п'яте, суд безпідставно не залучив до справи мою заяву, яку я надіслав до суду через канцелярію і в якій дав обгрунтовані відповіді на всі запитання, викладені у заяві позивачів. У судовому засіданні жоден із наведених у їхній заяві «фактів» не підтвердився, а ті незначні порушення виборчого законодавства на виборчих дільницях, які засвідчені у заяві позивачів, вже розглядалися Центрвиборчкомом та визнані ним такими, що ніяк не могли вплинути на підсумки голосування виборців. (Чисельна перевага голосів, відданих за мене, над найближчим кандидатом по цьому округу становить більше 5000.)

При цьому в розпорядженні ЦВК були протоколи дільничних комісій, заяви та скарги спостерігачів і представників від політичних партій, виборчих блоків та кандидатів, а на розгляд суду позивачі не подали жодного документа щодо цих порушень.

Суд не взяв до уваги навіть той факт, що на переважній більшості виборчих дільниць, де позивачами виявлені порушення, фактично отримав перемогу не я, а мій опонент (він же є одним з позивачів).

Навіть представник відповідача (представник ЦВК) на судовому процесі визнав, що позивачі не навели жодного доказу своїх вимог.

Тому вважаю, що суд не мав жодних підстав скасовувати підсумки голосування виборців і визнання мене законно обраним народним депутатом України та приймати ухвалу з цього приводу.

Виходячи з вищенаведеного, вважаю, що при розгляді цієї цивільної справи суддя Замковенко М. І. перебував під значним впливом органів державної влади, з перших хвилин судового засідання проявив зацікавленість у розгляді справи на користь позивачів, через що не міг об'єктивно і всебічно розглянути справу по суті. Його діями були грубо порушені Конституція та чинне законодавство України, що призвело до порушення моїх конституційних і громадянських прав, завдало шкоди моїм інтересам, честі, гідності та діловій репутації.

У зв'язку з цим прошу вжити заходів для відновлення законності та скасування ухвали Печерського районного суду м. Києва та розглянути цю справу об'єктивно, по суті, відповідно до чинного законодавства України.

З повагою,
В. БАБИЧ.

«Волезліяніє» (Картинки з натури у ході виборів)

У ЦИХ ЗАПИСКАХ — жодної спроби проаналізувати хід і результати цьогорічних парламентських виборів. Чого-чого, а таких спроб у пресі не бракує і не бракуватиме. Пишу з надією, що оці коротенькі образки з натури виборів допоможуть аналітикам глибше збагнути природу і настрої нинішнього сільського електорату, а відтак і столичного політичного бомонду. А самому електорату допоможуть подивитися на себе збоку.

Найпростіше — погодитися з Володимиром Галактіоновичем Короленком, який оцінив вибори так: «Всезагальна подача голосів! Скільки надій збуджували ці три слова... Політична нерозвиненість народу, його безграмотність, незвичка розбиратися в ідеях і напрямах, брак відомих народу діячів... — усе це вселяє найреальніші побоювання, дає простір для викривлення народного хисту, змушує сильно замислитися над найближчими результатами...

Народ — натовп, народ не розвинутий політично, його думки по-дитячому нестійкі і мінливі. Поки що ці політичні думки поважати не можна.

Але треба поважати людину і її безпосередній людський пошук правди. Треба поважати її свободу. Геть демагогів і зайве політиканство!»

Не варто поспішати з усім цим погоджуватися хоча б тому, що ці слова мудрий письменник написав ще... 1917 року після виборів гласних до Полтавської міської думи. Мусило ж щось змінитися після того. Утім, судити —вам.

Отже, Вінниччина, 1998 рік. Краса України — Поділля, — сказала колись поетеса. Нині приземлений прозаїк мусить додати: край чи не найкращих у Європі чорноземів, де, як стверджує опозиція офіційної влади, нещодавно в одному із сіл від виснаження помер чотирирічний хлопчик. А ще це — «цукровий Донбас», у якому під снігом замерзли сотні гектарів незібраних буряків і за такого господарювання сорок тутешніх цукрозаводів можуть виявитися такими само зайвими, як оті залишки колись суперсекретних ракетних шахт у тутешніх лісах.

Розбиті шляхи, незорані поля, пусткою світяться колгоспні ферми. Я не з воєнного покоління, не знаю, як було по війні, але уява малювала ті часи приблизно такими. Боже-Боже, що ж це за війну отаку ми в останні роки пережили...

Вінниччина — моя неповторна мала батьківщина, на якій у глибинці в селі місяцями перебиваються без пенсій мої старенькі батьки-пенсіонери і, не отримуючи зарплати, дисципліновано ходить на роботу наша велика рідня.

Це — ще й мій виборчий округ № 15, котрий певне, «нарізався» за відомим залишковим принципом, бо як так вийшло, щоб, з одного боку, бути «неперспективне» село під Тетієвом, а з другого, аж за Вінницею — через сто з гаком кілометрів — робітниче місто Гнівань. Щоб про тебе почули на такій території — хоч бери та й вилазь на найвище дерево й кричи свою виборчу програму.

Легше, коли районна влада до тебе прихильна і не «засекретила» графіка проведення сходів селян чи звітно-виборних колгоспних зборів. Інакше можеш проїздити, наприклад, надбузькі села у Немирівському районі — і жодної живої душі на вулиці...

На виборах 1994 року я з довіреною особою — місцевим журналістом Миколою Кавуном (оце уся наша виборча команда!) примудрилися поспілкуватися з багатьма виборцями всіх трьох районів — Оратівського, Погребищенського й Іллінецького, — на спозаранішніх колгоспних фермах і тракторних бригадах. Цього разу така тактика «не проходила». По-перше, як можна рано-ранесенько (а пізніше немає сенсу) побувати на тракторних станах чи фермах більш як трьохсот сіл шести районів. По-друге, на більшості ферм нині застанеш лише кількох доярок, адже колгоспно-радгоспну худобу, як правило, вирізано чи спродано, у тому числі й за кордон.

Чотири роки тому ми терпляче і з сумом вислуховували зневірених, як тоді здавалося, в усьому доярок і механізаторів, котрі вимагали за свій каторжний труд більшої, людської, платні найнеобхідніших товарів у магазинах, елементарної справедливості у ставленні до беззахисного колгоспника.

Минуло всього чотири роки, і ті вимоги селян уже здаються до наївного «дрібними». Сьогодні вже не людської зарплати просять, а хоч якоїсь. Полиці магазинів й імпровізованих базарчиків завалено небаченим делікатесом — та не вгризеш, бо нема за що купити. Справедливість? — не балакайте зайве, як кажуть, мовчи, глуха, буде менше гріха... Молода доярка щиро і вже без злоби зізналася: «Ви хоч би сто грамів цукерок нам привезли — осьо прийду з роботи, дитина «келі» просить, а за що ти купиш ту цукерку, як ми місяцями «живої» копійки не бачимо»...

Пригадую, чотири року тому тваринниці тицяли нам межи очі «вещдоки» своєї бідності — діряві чоботи, подерті фуфайки. Одна сердита жіночка навіть вдалася була до «найоголенішого» аргументу — підняла спідницю і продемонструвала, даруйте, зношену до «прогалин» спідню білизну.

На парламентських виборах 1998-го сільським трудівницям підголюватися було марне — їхні «спідні аргументи» зносилися вщент. Та й не варто забувати, що деякі розбещені «порновідиками» кандидати сприйняли б це швидше за масовий стриптиз, аніж за всезагальний відчай.

«Гагітаторша»

Тяжкий гріх, їдучи розбитою безлюдною дорогою між неблизькими селами, не підвезти поодинокого перехожого. Не те що власна потилиця, а й, здається, металевий бампер автомобіля коробиться од гнівного людського докору вслід, а то й вишуканого прокльону.

Зупиняємося. Натруджена, але дорідна од природи, колгоспниця передпенсійного віку скаржиться на хворі ноги, що «не хочуть носити», і водночас щиро дякує:

— От спасіба, хлопці, що стали, видко хароші люди. Хто теперички машиною їздить, як не гицлі-спекулянти тягнуть за собою возики з худобою, то ті, як їх, гагітатори депутатів возять... Ще й, паразіти, бумагу портять, по стовпах розчепляють, щоб їх, вибачайте, діти, догори ногами чіпляло...

Я старанно кручу кермом, обминаю одну вибоїну, а в другу втрапляю й про себе чортихаюсь. Моя ж довірена особа не втрачає такої вдалої нагоди продовжити розмову про вибори. У такому разі він завжди починає з дикого, як на мене, запитання, од чого я щоразу аж зіщулююсь.

— То як, жіночко, з виборами у вашому селі, вже трохи визначилися, за якого кандидата будете голосувати?

Отака жінці придибенція! Це все одно, що перейматися проблемою, чи цвістимуть на Марсі яблуні, коли свої у садку гниють, бо нікуди їх збути. Як ми потім довідаємося, у нашої супутниці голова болить, де взяти хоч п'ять гривень доньці-студентці на дорогу та за що купити пеніциліну хворому чоловікові, бо ж той далі лежатиме в районній лікарні «даремно» — нічим лікувати. Тому жінка одказує без роздумів, миттю:

— Усі ті кандидати з депутатами злодії і брехуни. Ні за кого не піду голосувати!

Я енергійніше кручу кермом і мовчу, бо так хочеться ще хоч трішки побути в очах цієї жінки «харошою людиною».

А тим часом довірена особа «підсікає» нашу супутницю випробуваним прийомом:

— Хіба отой полковник Омельченко, котрий по телевізору й радіо каже тяжку правду про міністрів, депутатів і президентів, такий само?

— Може, й не такий, — після паузи погоджується колгоспниця. — Тільки що він, бідолашний, сам там зробить...

— У тому-то й справа, що йому треба цілу команду до Верховної Ради обрати, щоб мав на кого опертися... Ось за цього чоловіка, — показує на мене — і треба проголосувати.

«Розсекретивши» мене, довірена особа ще з півдороги розповідає жінці, який саме стосунок я маю до геройського полковника Омельченка, запевняючи, що я не злодій і не такий лукавий, як вона могла собі подумати.

Рідне село нашої супутниці, як і тисяча інших подільських сіл, цієї пори «схоже на Венецію» — геть усе залите темною од чорнозему весняною водою. Просто з машини жінка ступає гумовими чоботами у глибоку калюжу, і, не дивлячись під ноги, збоку пильніше вдивляється в моє обличчя, зітхає:

— Це ви такий змарнілий, худенький — як оту мафію в Києві можете подужати. Глядіть, як проголосуємо за вас, то хоч там не лінуйтеся їсти.

І перед тим, як сильно бряцнути дверцятам авто, звертається до довіреної особи:

— Дайте-но мені пару тих бамажок, — киває на складені агітаційні листівки, — я ще сусідам за вас розкажу...

Варко, хвалити Бога, дочекалися!

Питання, про яке у селі майже сімдесят років ніхто не мав права навіть заїкнутися, вирішили на сільському сході у клубі за якісь лічені хвилини. Якщо треба колгоспний склад переробити знову під церкву — то треба. Хто ж проти! Колгосп так збіднів, що в тому складі самі миші водитимуться. А церква нехай собі стоїть, щоб було не гірше, аніж в інших селах.

Голова правління довго чухав потилицю, обіцяючи знайти якусь копійчину хоч на легенький ремонт приміщення, сільський голова (з сільради) казав, що доведеться йти із шапкою попід хати — нехай кожний сільчанин дасть на святу справу по кілька гривень.

Потім до благенького клубного мікрофона добрався уповноважений (по-сільському «упал намочений») з району. Мало хто знав, якого портфеля в районі він має, чули хіба що, нібито це той самий, який в Оратові перед підлеглими бив себе у груди за чергову партію («Хто не в НДП, той проти мене»).

Цього разу він нав'язував колгоспникам чергову, нав'язану йому самому ідею. Нещодавно чолов'яга повернувся з службової «екскурсії» до Полтавської області, де демонстрували нову чудодійну організацію праці селян на землі. Солов'єм співав про те, що кожний колгоспний підрозділ — ферма, тракторна бригада, городництво і т. д., — працюватиме як окрема юридична одиниця, маючи свої печатки, рахунки у банку, і нахлібників на своїй шиї не триматиме, позаяк зароблене ділять лише поміж собою...

Кмітливий селянський розум одразу збагнув, до чого воно гнеться: якщо донині колгоспник годував численну армію однієї колгоспної контори, то тепер таку контору муситимуть тримати окремо на фермі, у тракторній чи в будівельній бригаді, бо хтось має тими рахунками-підрахунками займатися. Але над усе їх насторожувала нечувана досі назва цієї модної форми господарювання — промовець раз-по-раз уживає церковне слово «ПОПи».

Хочете — вірте, хочете — ні, та розвінчав уповноваженого молодий і капітально остограмлений колгоспник, який прийшов на збори у порваних спортивних штанях й дірявих калошах (як потім з'ясували — звичайний собі їздовий). Сільчани безперестанку цитькали на нього, мовляв, якщо випив, то вже не заважай іншим, поки чоловік таки не вставив слова так, щоб його почули всі й сам оратор:

— Чого ви не кажете людям, що ваші «ПОПи» — це часне, то єсть, як його, Приватне Орендне Підприємство, і до нього всі ми мусимо найматися на роботу! Правду скажіть людям!

Що після цього зчинилося в залі — здогадуєтеся. Селянин, який усе життя фактично наймиту є у колгоспній системі, навіть слухати не хоче про узаконені найми.

Щоправда, невдоволено гула лише передня частина колгоспної публіки. Через те, що мікрофон і колонки шкварчали, як яєшня на сильному вогні, то до останніх рядів, на «гальорку», долинали лише окремі слова суперечки. А саме там, треба сказати, й сиділа більшість сільських пенсіонерів, бо вони додибали до клубу пізніше молодих. Проте у будь-якому голосуванні саме ця публіка може відіграти вирішальну роль —пенсіонерів у кожному селі чи не більше половини.

Дві підтоптані бабусі «з гальорки», які, певне, пам'ятали ще ті часи, коли до колгоспів заганяли силоміць, аж ніяк не могли припуститися крамольної думки, що так само силоміць чи лукавством ці колгоспи можуть сьогодні розігнати. А тому й не особливо насторожувалися, коли справа дійшла до голосування.

— За що його, Варко, треба руку тепери́чки піднімати! Ви молодші, то, може, лучче розчули!

— Вроді, за якісь попи балачка... Тільки нащо нам їх багато, хватить одного...

— Ага-ага, за батюшку для церкви, значить. О-о, то тра. Піднімаймо, Варко, хвалити Бога, і ми дочекалися!

Анатолій БЕНЬ,
оглядач «Голосу України», екс-кандидат у народні депутати України.

(Закінчення в наступному номері).

ПРІОРИТЕТ — ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ

ВАЖЛИВУ роль у законотворчій діяльності Верховної Ради України відіграє Інститут законодавства Верховної Ради України. За три роки існування працівники інституту виконали значний обсяг роботи, результат якої — прийняття вищим законодавчим органом України низки законів. Над чим же конкретно працюють в Інституті законодавства Верховної Ради України?

На запитання нашого кореспондента відповідає директор інституту, доктор юридичних наук, член-кореспондент НАН України Віталій ОПРИШКО.

— Як відомо, робота вашого інституту має кілька основних напрямів: науково-дослідний, законотворчий, науково-експертний та інші. Якому ви особисто віддаєте перевагу?

— Передусім науково-дослідній роботі, в якій особлива увага приділялася процесу законотворення, визначенню нових його засад, принципів і стратегії, пріоритетності законодавчих актів і послідовності їх прийняття. Розроблено разом з Інститутом держави і права НАН України Концепцію розвитку законодавства України на 1997—2005 роки, що стала відправним етапом формування Державної програми розвитку законодавства України на період 1998—2002 рр.

На сьогодні завершується розробка інститутом проекту названої державної програми, за якою працюватимуть народні депутати Верховної Ради 14 скликання.

— Віталію Федоровичу, а чи є науково-дослідні розробки інституту стосовно розвитку України як правової держави?

— Конституція України обумовила необхідність реорганізації державної влади, правового забезпечення реформування її інститутів.

Виходячи з цього, Інститут законодавства розробив проект Загальної концепції державно-правової реформи в Україні. Її положення грунтуються на тому, що побудова демократичної правової держави неможлива без забезпечення верховенства права і закону в суспільному житті. Вона містить широке коло питань, пов'язаних не лише з розвитком національного законодавства, а й з чітким регулюванням системи, повноважень і функцій різних гілок влади, необхідністю їх реформування, яке має здійснюватися в чотирьох напрямах: парламентської діяльності, адміністративної, судово-правової реформ і формування системи місцевого самоврядування.

— А чи не дублює науково-дослідна діяльність вашого інституту діяльності інших наукових установ, що працюють у галузі права? Є Інститут держави і права НАН України, Академія правових наук, окремі наукові установи юридичного характеру, які займаються дослідженнями в цій сфері.

— Цю проблему ми розв'язали ще в момент утворення інституту, визначивши його статус і конкретні завдання у Положенні, затвердженому в 1994 році Президією Верховної Ради України. Жодного дублювання в даному випадку не відбувається, оскільки наш інститут — специфічна прикладна науково-дослідна установа, структурна одиниця апарату Верховної Ради України, що має конкретно визначені завдання. Ми розв'язуємо проблеми, необхідні для наукового забезпечення діяльності законодавчого органу держави, якими не займаються інші наукові установи і які не можуть вирішувати самостійно комітети Верховної Ради або інші структурні підрозділи апарату.

— Сучасне життя вимагає законодавчого врегулювання таких питань, що раніше навіть не розглядалися чинним законодавством. Маю на увазі порушення бюджетного законодавства, резонансні фінансові злочини.

— Саме нагальністю посилення боротьби з порушеннями у сфері фінансової діяльності й було обумовлене наше звернення до наукового дослідження питань, пов'язаних з порушеннями бюджетного законодавства, за наслідками якого разом із Комітетом з питань бюджету та Комітетом з питань законності і правопорядку розроблено й представлено на розгляд пропозиції про внесення відповідних змін до Кримінального і Кримінально-процесуального кодексів України, і Верховною Радою такий закон було прийнято.

Фахівці інституту вивчають також проблеми боротьби з легалізацією, тобто «відмиванням» коштів, здобутих злочинним шляхом. Проаналізовано міжнародно-правові документи, законодавство Німеччини, Австрії, Франції, США та інших країн, досліджено поняття легалізації зазначених коштів. На підставі цього обгрунтовано необхідність розробки комплексних законодавчих актів, котрі мають включати (як у зарубіжних аналогах) норми цивільного, фінансового, адміністративного права.

— Як відомо, Україна входить в Європейське правове поле, тому актуальною для нас є гармонізація вітчизняного законодавства з міжнародним правом. Чи займається інститут цими питаннями?

— Слід зазначити, що з 1990 року Верховною Радою була надана згода на обов'язковість для нашої держави майже 300 міжнародних угод (конвенцій, хартій, договорів тощо), половина з яких стосується економічного співробітництва України з міжнародними організаціями, окремими державами світу. Щоб вирішити питання гармонізації законодавства України з міжнародним правом, основу якого складають міжнародні угоди, їх потрібно відповідним чином упорядкувати. Це непросте завдання, яке розв'язує сьогодні наш інститут. Взагалі ж напрацювання інституту в цій галузі стануть предметом обговорення на міжнародній науково-практичній конференції, запланованій на осінь цього року.

— Напевне, найважливішим в роботі інституту є законотворчий напрям. Які законопроекти, розроблені вашим колективом, ви могли б назвати?

— Після прийняття нової Конституції ми запропонували майже 20 законопроектів, зокрема: «Про закони і законодавчу діяльність», «Про судоустрій», «Про власність», «Про основи соціального захисту громадян України», «Про внесення змін до Конституції України», «Про державну службу», «Про уповноваженого Верховної Ради з прав людини» та деякі інші.

— Ваші фахівці, як відомо, працюють і у складі робочих груп з розробки окремих законопроектів.

— Так, зі створеною Комітетом з питань державного будівництва, діяльності рад і самоврядування робочою групою розроблено проект закону «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації». Закон Верховною Радою України прийнятий.

Також розроблено законопроект про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів з питань оподаткування, який розглядається у парламентських комітетах.

Значна робота проведена у складі робочих груп Кабінету міністрів України з розробки проектів нових Кримінально-процесуального кодексу і Кодексу України про адміністративні проступки. Так, проект Кримінально-процесуального кодексу обговорено на експертній нараді з експертами Ради Європи, організованій Комітетом Міністрів Ради Європи у лютому 1997 р. у Гаазі.

Крім того, працюємо в складі робочої групи Кабінету міністрів України з підготовки Кодексу України про працю.

— Мабуть, без експертних висновків Інституту законодавства сьогодні не обходиться жоден розгляд найважливіших законопроектів.

— І це закономірно, адже, у складі нашого колективу працює 24 наукових співробітника, в тому числі 4 доктори і 14 кандидатів наук — визнаних фахівців у галузі вітчизняного права.

Тільки в 1997 році колективом здійснено наукову експертизу майже 80 проектів найважливіших законів та інших документів.

— Кажуть, що Україна стане правовою державою лише тоді, коли правову культуру та освіту опанують маси. В Україні вже відомі такі видання Інституту законодавства, як збірники «Закони України», Коментарі до Конституції та інші.

— Справді, інститут започаткував і продовжує офіційне видання збірника «Закони України». Торік видано ще 6 томів, а також довідковий, у якому систематизовані покажчики до прийнятих законів, надрукованих в 11 томах. На сьогодні видано 13 томів збірника. За відгуками практиків та науковців, цей збірник має великий попит.

Результати науково-дослідної роботи фахівців інституту знайшли відображення в двох збірниках наукових праць, виданих лише у 1997 році: «Конституція України — основа подальшого розвитку законодавства» та «Державно-правова реформа в Україні».

Принагідно зазначу, що видавничу діяльність інститут здійснює без залучення бюджетних коштів, на принципах самоокупності.

— З ваших слів видно, що інститут є новою і своєрідною структурою в апараті Верховної Ради України. У зв'язку з цим хотілося б знати, чи є подібні служби в парламентах інших країн світу?

— Так. Наприклад, у США функціонує дослідницька служба Конгресу, в якій налічується близько 900 співробітників. Майже 200 осіб працюють в Законодавчій Раді Парламенту Румунії, що виконує практично аналогічні з нашим інститутом функції. Якщо говорити про країни СНД, то, зокрема, в Російській Федерації здійснює подібну діяльність Інститут законодавства і порівняльного права, де працює 200 науковців.

— До речі, а скільки співробітників у вашому колективі?

— Набагато менше. Гранична чисельність — 70 осіб.

Бесіду вів
Володимир ГАЛЬЧЕНКО.

До відома політичних партій, творчих спілок та громадських об'єднань

Формується Громадська рада Суспільного телерадіомовлення

Комітет Верховної Ради України законодавчого забезпечення свободи слова і засобів масової інформації готує на розгляд парламенту проект постанови про формування Громадської ради Суспільного телерадіомовлення.

Згідно зі статтею 4 Закону України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України», до складу Громадської ради як наглядового органу Суспільного телерадіомовлення «входять по одному представнику від політичних партій, що мають своїх депутатів у Верховній Раді України, від зареєстрованих Міністерством юстиції України творчих спілок та громадських об'єднань, які мають статус всеукраїнських і перелік яких визначає Верховна Рада України, а також по одному представнику від Президента України, Кабінету міністрів України, Національного банку України, Генеральної прокуратури України, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Антимонопольного комітету України, Державного агентства України з авторських і суміжних прав при Кабінеті міністрів України». Закон передбачає, що чисельність і склад Громадської ради Суспільного телерадіомовлення «затверджується Верховною Радою України кожного чергового скликання протягом першого року її каденції».

За підсумками виборів до Верховної Ради України, що відбулися 29 березня 1998 року, право делегувати своїх представників до складу Громадської ради Суспільного телерадіомовлення отримали Аграрна партія України, Всеукраїнське об'єднання «Громада», Демократична партія України, Комуністична партія України, Конгрес українських націоналістів, Міжрегіональний блок реформ, Народний рух України, Народно-демократична партія, Партія зелених України, Партія регіонального відродження України, Прогресивна соціалістична партія України, «Реформи і порядок», Селянська партія України, Соціал-демократична партія України (об'єднана), Соціалістична партія України, «Союз», Українська партія справедливості, Українська республіканська партія, Християнсько-демократична партія України, Християнсько-демократичний союз. Приймаються також пропозиції щодо включення до складу Громадської ради в обумовленому законом порядку представників від творчих спілок та громадських об'єднань.

Комітет законодавчого забезпечення свободи слова і засобів масової інформації просить зазначені політичні партії, а також творчі спілки та громадські об'єднання протягом травня 1998 року подати відомості про рекомендованих ними осіб за формою: прізвище, ім'я та по батькові, рік народження, фах за освітою (назва навчального закладу і рік закінчення навчання), місце роботи, посада, партійність, місце проживання, адреса та контактні телефони. Адреса комітету: 252196, Київ-196, площа Лесі Українки, 1.

Комітет Верховної Ради України законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації.

Звернення VI пленуму Центрального комітету профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України до Верховної Ради України

м. Київ
22 квітня 1998 р.

Шановні народні депутати!

Працівники житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України завжди виявляють дисциплінованість та організованість, усвідомлюючи, що від їхньої праці багато в чому залежать життєво-побутові умови, настрій та соціально-політичний клімат в суспільстві.

Водночас учасники пленуму висловлюють глибоку стурбованість подальшою долею галузей, об'єднаних профспілкою.

Відсутність належної уваги з боку держави, хаос у бюджетній, фінансовій, податковій та кредитній політиці поставили підприємства виробничої сфери та сфери обслуговування на коліна перед прірвою.

Фізична спрацьованість об'єктів інженерних систем житлово-комунального господарства нині сягає 50 відсотків. У більшості областей припинено капітальний ремонт житлового фонду — головного народного надбання. Значно погіршився технічний стан рухомого складу міського електротранспорту, внаслідок чого скорочується його парк. Через брак коштів не ведеться будівництво додаткових потужностей водо-, теплопостачання, каналізації, озеленення та благоустрою населених пунктів. Дедалі більше з'являється брудних звалищ, які загрожують утворенням розсадників епідемії.

Не поліпшила, а загострила ситуацію необгрунтована реорганізація системи управління галуззю. Справжнім лихом для галузі стала проблема компенсації збитків, що виникають внаслідок державного регулювання цін і тарифів на послуги та невчасних розрахунків органів виконавчої влади, промислових підприємств та інших споживачів. Гострою залишається проблема погашення заборгованості із заробітної плати.

Непродумана, досить часто поспішна приватизація та відсутність чіткої політики щодо структурної перебудови економіки, визначення правових засад, цілей та пріоритетів у реструктуризації виробничих галузей і сфери обслуговування призвели до різкого падіння обсягів випуску товарів місцевої промисловості і надання побутових послуг, що згубно позначилося на становищі найуразливіших верств населення.

На превеликий жаль, занепад галузей, об'єднаних профспілкою, проходив повз увагу колишніх народних депутатів та уряду.

Пленум ЦК профспілки звертається до Верховної Ради України з проханням прискорити розгляд та прийняття законодавчих актів, які створювали б правове поле для реформування галузей та їх подальшого розвитку. Слід зажадати від Кабінету міністрів України: термінового погашення заборгованості з виплат заробітної плати; внесення підприємств житлово-комунального господарства, що належать до сфери управління органів виконавчої влади, до списків першочергового погашення заборгованості з бюджетних коштів; створення умов для погашення взаємної заборгованості шляхом взаємозаліків.

Сподіваємося, що новий склад Верховної Ради України та органів місцевого самоврядування знайде порозуміння для подальшої співпраці з профспілковими органами у справі відродження вітчизняного виробництва, забезпечення конституційних прав і соціального захисту людей праці, а також прав і гарантій діяльності профспілок.

Олексій РОМАНЮК,
голова ЦК профспілки України.

Реалії

Не падає тільки рейтинг Президента

У січні—березні ц. р. промислові підприємства України одержали 1,401 млрд. грн. прибутку і мали 945 млн. грн. збитків.

Збитки порівняно з відповідним періодом минулого року зросли на 45 відсотків. Майже половина підприємств станом на 1 березня були збиткові. За словами голови Держкомітету статистики Олександра Осауленка, прибуткове сальдо в січні—лютому мала лише електроенергетика (365 млн. грн.), паливна галузь (168 млн. грн.) та харчова промисловість (76 млн. грн.) Тим часом найбільших збитків зазнавали саме орієнтовані на експорт — металургійна та хімічна промисловість. О. Осауленко акцентував увагу членів Кабміну на негативній тенденції зростання частки енерго- та матеріаломістких галузей у загальних обсягах промислового виробництва та бартеру, який сягнув критичної межі (41 відсоток у березні). Враження таке, що в Україні не падає тільки політичний рейтинг Президента, а економічна потенція вітчизняної промисловості потребує інвестиційних стимуляторів. Недарма саміт у Києві європейських банкірів скептично налаштовані оператори фондового ринку називають консиліумом швидкої допомоги.

Сергій МИКОЛАЄВ.

Звернення до депутатів Верховної Ради нового скликання

Основу майбутнього будь-якої держави становлять три кити: здоров'я народу, його освіта й наука. У нас ці три галузі фінансуються за залишковим принципом і не захищені в бюджеті. Внаслідок цього населення нашої країни різко зменшується. Нас уже не 52 млн., як це намагаються нам пояснити по телебаченню, а менше від 50, і тільки майбутній перепис населення покаже, скільки нас залишилося. При такому рівні заробітної плати і, особливо, пенсійного забезпечення, при дорожнечі ліків і, по суті, платній медицині вимирання малозабезпечених верств населення, а їх у нас майже 50%, буде йти швидкими темпами. Рівень освіти падає, особливо в галузі природничих наук, позаяк відповідні кафедри оснащено дуже погано, а те, що є, давно морально застаріло. Крім того, внаслідок непередбачливої політики Міністерства інформації не комплектуються бібліотеки, скорочується мережа книжкових магазинів, обсяги та номенклатура книжок, що видаються в Україні, відбувається відсікання нашої молоді, що вчиться, від російськомовної наукової та навчальної літератури, яка видається в Росії.

Наука методично та цілеспрямовано знищується. В минулому році фінансування науки було доведено до 0,6% від ВВП, а в IV кварталі Кабінет міністрів його різко зменшив, що призвело до заборгованості у зарплаті за листопад та грудень 1997 р. Президент країни і Рада безпеки рекомендували підняти процент коштів, що виділялися на науку в 1998 році, до 1% від ВВП. Проте Кабінет міністрів у проекті бюджету зменшив цю цифру до 0,45% від ВВП. Верховна Рада, затверджуючи бюджет, дещо її збільшила, довівши до 0,6%. Але вже після виборів Верховної Ради нового скликання Кабінет міністрів вольовим рішенням зменшив її на третину, довівши приблизно до 0,4%, пообіцявши, що й цю цифру може бути зменшено. Це вже не рівень бідності, а рівень розвалу і знищення науки. Політика примітивного меркантилізму створює реальні умови для того, щоб НАН України до її 80-річного ювілею було знищено. А НАН сьогодні — останній оплот науки в державі. В зв'язку з тим, що зменшення фінансування науки в таких межах супроводжується вимогою не збільшувати заборгованість у зарплаті, інститути будуть змушені піти на скорочення робочого тижня (на 30 — 35%) і не зможуть включити опалення в сезон 1998 — 1999 рр. А якщо врахувати, що експериментальна база нашої науки не оновлювалась усі 6 років існування нашої незалежної держави, то таке зменшення фінансування рівнозначно знищенню науки в Україні.

Ми звертаємося до Верховної Ради нового скликання з вимогою вжити невідкладних заходів для врятування нашого народу, його освіти та науки, котра відіграє визначальну роль у виведенні України з економічної кризи. Президент країни обіцяє допомогти науці в 1999 році, але сьогодні хвора наука уже лежить в реанімації, і в 1999 році, може статися, рятувати вже буде нікого.

В. НЕМОШКАЛЕНКО,
академік НАН України,
Ю. КІНДЄВ,
академік НАН України та АМН України,
Г. МАЦУКА,
академік НАН України,
В. СТАРОСТЕНКО,
академік НАН України,
В. ПОХОДЕНКО,
академік НАН України,
П. ТОЛОЧКО,
академік НАН України,
С. АНДРОНАТІ,
академік НАН України,
К. СИТНИК,
академік НАН України,
П. КОСТЮК,
академік НАН України,
О. ЧУЙКО,
академік НАН України.

Заробили, та не отримали

На пропозицію народних депутатів України публікуємо дані Національного банку про стан заборгованості з виплати заробітної плати загалом по Україні

Затримки виплати заробітної плати по Україні *)

(в млн. гривень)

	на 1 квітня 1998 року Загальна сума заборгован.	на 26 квітня 1998 року Загальна сума заборгован.	на 1 травня 1998 року Загальна сума заборгован.
Усього по Україні	5336.6	5543.9	5469.4
у тому числі:			
— за бюджетними організ.	759.4	803.4	774.1
— за небюджетними організ.	4577.2	4740.5	4695.3
За всіма підприємствами і організаціями терміном:			
— до місяця	417.3	493.1	441.7
— від 1 до 2 місяців	478.4	483.0	462.0
— від 2 до 3 місяців	558.3	528.8	542.4
— понад 3 місяці	3882.6	4039.0	4023.3

ЗАТРИМКИ ВИПЛАТИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПО УКРАЇНІ

на 1 травня 1998 року Усі організації та установи

(млн. грн.)

	Загальна кількість випадків	Загальна сума заборгованості	Прострочена заборгованість у заробітній платі з причин: відсутність коштів на коррахунках банку		відсутність коштів на рахун. підприємств, установ, організацій		відсутність готівки в банках у зв'язку з несвоєчасним завезенням з вини рег. управ. НБУ		Інші причини	
			кількість	сума	кількість	сума	кількість	сума	кількість	сума
Вінницька	12218	157801.3	0	0.0	12218	157801.3	0	0.0	0	0.0
Волинська	14067	112773.4	0	0.0	14053	112696.4	0	0.0	14	77.0
Дніпропетровська	10186	573710.5	0	0.0	10164	573661.8	0	0.0	22	48.7
Донецька	16385	843661.9	0	0.0	16350	843638.9	0	0.0	35	23.0
Житомирська	12158	145272.4	0	0.0	12077	144504.0	0	0.0	81	768.4
Закарпатська	1727	44776.4	0	0.0	1727	44776.4	0	0.0	0	0.0
Запорізька	9661	219738.0	0	0.0	9649	219724.2	0	0.0	12	13.9
Івано-Франківська	2150	108959.0	0	0.0	2150	108959.0	0	0.0	0	0.0
Київська	3294	189969.4	0	0.0	3255	189905.3	0	0.0	39	64.2
Кіровоградська	9805	162696.7	0	0.0	9805	162696.7	0	0.0	0	0.0
Республіка Крим	2876	205417.3	0	0.0	2742	205187.5	0	0.0	134	229.8
Луганська	9794	513958.3	0	0.0	9635	513217.5	0	0.0	159	740.8
Львівська	18154	226992.2	0	0.0	17513	226486.8	0	0.0	641	505.4
Миколаївська	3103	148927.2	0	0.0	2975	148798.5	0	0.0	128	128.7
Одеська	6160	148123.3	13	49.6	5797	147599.8	0	0.0	350	473.9
Полтавська	2964	167755.2	0	0.0	2964	167755.2	0	0.0	0	0.0
Рівненська	11319	127771.6	0	0.0	11299	127771.6	0	0.0	0	0.0
Сумська	1459	154892.9	0	0.0	1459	154892.9	0	0.0	0	0.0
Тернопільська	2059	121714.5	0	0.0	2049	121710.6	0	0.0	10	3.9
Харківська	13656	301851.6	0	0.0	13612	301723.5	0	0.0	44	128.2
Херсонська	7406	133358.8	0	0.0	7245	133167.9	0	0.0	161	190.9
Хмельницька	13396	159197.0	0	0.0	13392	159195.0	0	0.0	4	2.0
Черкаська	2875	152614.2	0	0.0	2871	152605.9	0	0.0	4	8.3
Чернігівська	17627	135683.0	0	0.0	17627	135683.0	0	0.0	0	0.0
Чернівецька	8451	75207.6	0	0.0	8326	74975.8	0	0.0	125	231.9
Київ	7064	134397.4	9	11.5	6001	132174.1	0	0.0	1054	2211.8
Оперу НБУ	24	1713.6	0	0.0	24	1713.6	0	0.0	0	0.0
Головне управління НБУ	14	437.0	0	0.0	14	437.0	0	0.0	0	0.0.
ВСЬОГО	220052	5469372.0	22	61.0	216993	5463460.2	0	0.0	3017	5850.7

*) без урахування виплат зарплати з виручки, розрахунків натурою, нарахованих сум податків, а також інших безготівкових перерахувань заробітної плати.

Коли друга дитина — зайва розкіш

Демографія

НА ПОЧАТКУ 1998 РОКУ на Миколаївщині мешкали 1 мільйон 322,5 тисячі чоловік, що на 38 тисяч менше, ніж чотири роки тому.

У чому витоки таких тривожних тенденцій і чи можна їм зарадити? Про це бесіда з Людмилою Мареєвою, начальником відділу демографічної статистики Миколаївського облуправління статистики.

— Населення області щороку зменшується на більш як 9 тисяч чоловік, — розповідає Людмила Андріївна. — До того ж ситуація дедалі погіршується: торік чисельність населення скоротилася на один відсоток, а це — близько 13 тисяч чоловік. За найоптимістичнішими прогнозами, наприкінці століття в області проживатиме лише 1 мільйон 303,3 тисячі чоловік.

Основна причина демографічної кризи — перевищення кількості померлих над кількістю народжених, уперше зареєстроване 1992 року. Тоді ота різниця становила близько однієї тисячі чоловік, а торік перевищила 7 тисяч.

Народжуваність на Миколаївщині стрімко падає: якщо 1990 року в середньому по регіону з'являлося 14 дітей на тисячу жителів, то торік — лише 9. Особливо інтенсивне зниження народжуваності (на 55 — 57 відсотків) спостерігається в групах жінок віком від 25 до 39 років. Більшість з них прагне обмежитися однією дитиною. Вочевидь, перші пологи «краща половина» згадує з жахом, і ці враження не надихають на подальші спроби.

Причини лежать на поверхні: зниження життєвого рівня населення, зростання безробіття, погіршення медичного обслуговування, непевність у завтрашньому дні... Саме тому кожні десять жінок у середньому народжують тільки 14 дітей, хоча навіть для простого відтворення поколінь потрібно 21 — 22.

— Проблема старіння населення актуальна не тільки для нас. Україна входить до десятки держав з найнижчим рівнем дітотворної активності — поряд з Німеччиною, Францією, Італією, Іспанією...

— На відміну від Заходу, в нас ще й надто висока смертність. Позаминулого року цей показник був вищий тільки у 20 країнах світу — переважно африканських та південноазійських. У нашій області торік кількість померлих, порівняно з 1990-м, зросла на 22 відсотки. Найвища смертність — 20 і більше випадків на тисячу жителів — у Первомайському, Арбузинському та Казанківському районах, найнижча — від 5 до 13 —у містах Южноукраїнську, Первомайську, Очакові, Миколаєві. Чому така різниця? Гадаю, дається взнаки рівень медичного обслуговування та забезпечення ліками — у містах ці умови, погодьтеся, кращі.

Викликає тривогу висока смертність чоловіків. Тут є над чим поміркувати і правоохоронцям, і місцевій владі, і нам, жінкам. Адже майже третина чоловіків, померлих у працездатному віці, загинули внаслідок нещасних випадків (наклали на себе руки, втратили життя під час дорожньо-транспортних пригод, отруїлися алкоголем).

Скорочення кількості працездатного населення спричинює надмірне «демографічне навантаження» на одного працюючого: торік тисяча осіб працездатного віку утримувала 392 дітей і 366 пенсіонерів. Якщо нація старітиме такими темпами, незабаром вся наша зарплатня йтиме на утримання дітей та людей похилого віку.

— І в чому ви бачите вихід?

— Передусім — в ефективній демографічній політиці, в поліпшенні соціального захисту матерів та дітей. Звичайно, здійснити все це можливо лише за умови піднесення вітчизняної економіки.

***P. S.* За прогнозом Ради з вивчення продуктивних сил НАН України, до кінця 2000 року чисельність населення України скоротиться до 49,6 мільйона чоловік.**

Розмову вів
Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв.

На знімку: «Мене знайшли в капусті». Фото Євгена КІЧИГІНА (конкурс «Село очима селян»).

Поради профі

Не жартуйте з «мовчазним убивцею»

Днями у столиці відбувся семінар, присвячений проблемам лікування артеріальної гіпертензії (підвищеного кров'яного тиску). За статистикою, після 40 років з такими проблемами стикаються 35 відсотків жінок та майже кожний четвертий чоловік. Якщо хворобу вчасно виявити, можна уникнути трагічних наслідків — смерті або втрати працездатності внаслідок інсульту (крововиливу в мозок). Проблема в тому, що спочатку симптоми гіпертензії майже не відчуваються, тому її називають «мовчазним убивцею». Серед людей з підвищеним тиском можливість виникнення інсульту в сім разів вища.

Вл. інф.

Київ.

Наші за містом

Уроки виживання без дорослих

На мальовничих берегах Росі неподалік Корсунь-Шевченківського відбувся збір-похід «Козацькими шляхами», організований соціальною службою для молоді столичної держадміністрації і Спілкою дитячих та юнацьких організацій.

У масовий грі, яка пройшла під гаслом «Молодь за здоровий спосіб життя», брали участь більш як три тисячі школярів. Вони продемонстрували своє вміння орієнтуватися на місцевості, готувати їжу, надавати першу медичну допомогу — одне слово, давати собі раду без дорослих. Хоча й під їх наглядом.

Фото Володимира ФАЛІНА (ДІНАУ).

Приємні парадокси «Ворзеля»

Оздоровниці

КАРДІОЛОГІЧНИЙ санаторій Академії наук України «Ворзель» розташований в однойменному селищі під Києвом. Хрещеним батьком, ініціатором-засновником цього закладу був Борис Патон. Санаторій працює з 1985 року, тобто зовсім молодий. Неважко здогадатися, що процес його становлення видався затяжним і нелегким.

Тим приємніше дізнатися, що «Ворзель» нині відомий не лише в самому Ворзелі, а й в Україні. Випадкового відвідувача, який про нашу медицину багато наслухався й сам на неї надивився, тутешній комфорт, рівень обслуговування і вибір медичних послуг просто шокують. Стан справ можна сформулювати трохи парадоксальним чином: кількість постійних пацієнтів, слава Богу, зростає! Це приємний парадокс. Справді, хто тут побував, знаходить змогу приїхати ще раз. І то не лише «академіки» — є вчителі, інженери. Кажуть, навіть іноземці не цураються відпочивати в одно-двомісних палатах. Та інших палат тут просто нема.

Можливо, успіх «Ворзеля» значною мірою залежить від директора, Таміли Гаврилівни Руденко, чудового лікаря й організатора. Вона сама старанно формує колектив. Персонал тут — як одна дружна родина. Таміла Гаврилівна вважає, що для медика толерантність рівна професіоналізмові. Принаймні, в цьому колективі так воно і є. Варто назвати, незалежно від рангу, кілька імен: О. Весегіна, О. Опохіна, Л. Руда, А. Шуст, М. Тулінова, Г. Кислова.

Але це лиш половина справи. Друга половина —матеріальна база, хороше обладнання, тобто те, чого нашим медикам, як правило, бракує і без чого важко собі уявити сучасне лікування. А ворзельці на це не скаржаться. Окрім сучасних методів; активно практикуються нетрадиційні. Віра Наумівна Остапа, використовуючи методику яготинського фітотерапевта Євгена Товстухи, успішно працює в цій галузі.

Щодо харчування: тут семиденне меню, регулярно — дні української кухні, у свята сервірують делікатесні столи.

Читач, навчений життям, скаже: якщо отакі витрати — то звідки кошти? Адже це не приватний пансіон! Справді, не приватний. Певною мірою «Ворзелю» допомогло те, що з 1995 року він є базовим закладом для лікування постраждалих від аварії на ЧАЕС. Втім, відпочиваючих тут буває менше, ніж могли б прийняти, а це теж збитки. В такі періоди на базі санаторію проводять різні семінари, а виручені за це кошти допомагають перекрити борги. Зрештою, Таміла Гаврилівна уміє рахувати кожну копійку. Але при тому навіть допомагає іншим, скажімо, санаторій ділиться енергозабезпеченням з місцевим пологовим будинком. Загалом — усе, як усюди. Та все-таки краще.

Оксана ПОГОРСЬКА.

Родинний лікар знає про пацієнта більше за нього самого

Щось новеньке

Багато звичних для наших дідусів та бабусь понять нам доводиться вивчати знову. До них належить словосполучення «сімейний лікар». Той самий турботливий та уважний лікар, який мав повну довіру всіх членів родини, знав їх спосіб життя, стежив за фізичним станом. Тобто лікував не саму хворобу, а те, що її викликало. Сам візит такого лікаря для хворого — цілющий засіб.

Центр сімейного лікаря, створений на базі центральної лікарні № 4 Залізничного району, ставить перед собою прості та реальні завдання. Обслуговування вдома хворих, прикутих до ліжка, надання різнопрофільної лікарської допомоги, робота патронажними сестрами та сиділками. За потреби —організація стаціонарного лікування в домашніх умовах. Йдеться, по суті, про досвід створення нової соціально-медичної служби.

Хворі, якими опікується центр, найменш захищені —пенсіонери, інваліди, люди, які втратили працездатність на виробництві. Турбота про них — справа держави, яка зобов'язана надавати їм безоплатну медичну допомогу. Проте сьогоднішній стан держбюджету практично не дозволяє цього робити.

Центр пропонує хворим цілий комплекс консультацій вдома — послуги психотерапевта, мамолога, гінеколога та гематолога. Зауважимо, що консультація професора, якого викликають додому з Центру, коштує набагато дешевше, ніж послуги звичайного спеціаліста в комерційних медичних фірмах.

Для зручності всю службу поділено на бригади, які обслуговують певний район міста. До складу такої бригади входять лікар-терапевт, хірург, медсестри та санітарки.

— Проблеми в Центру, звичайно, є, — каже його генеральний директор Володимир Чегусов. — Одна з основних —непродуманість податкової системи. Структура, яка перебрала на себе частину функцій державних соціальних служб, не має жодних податкових пільг.

Медичне обслуговування населення сімейними лікарями — справа нова й така важлива, що варта підтримки центральної та місцевої влади. «Тільки спільними зусиллями ми зможемо швидко зміцнити й розширити діяльність таких центрів, як наш» — переконаний Володимир Володимирович.

Київ.

На знімку: в Центрі сімейного лікаря.

Фото Володимира ФАЛІНА (ДІНАУ).

Хроніка. Факти. Події

● *Баку*

Обмін подарунками

В Азербайджані відбулися пишні урочистості на честь 75-річчя глави держави Гейдара Алієва. Хоча Гейдар Алійович напередодні неодноразово підкреслював, що спеціальних урочистостей не буде, друзі та колеги з СНД і не лише (наприклад, Баку відвідав президент Туреччини) не дали йому «уникнути відповідальності». Саме на цей день «підгадали» ділові візити багато глав держав. Офіційно від України подарунок (величезний київський торт) і поздоровлення передав Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко. А сам ювіляр теж підніс у деякому розумінні «подарунок»... Москві, заявивши, що каспійська нафта піде «лише і лише через Туреччину в обхід Росії»...

● *Богота*

Послухайте матерів

Уряд Колумбії відкинув пропозицію лівого повстанського угруповання «Революційні збройні сили Колумбії» (РЗСК) обміняти 60 полонених військовиків на кількох політичних в'язнів. «Лише в'язні, які стануть посередниками у мирних переговорах з лідерами РЗСК, можуть бути амністовані», — заявив колумбійський уряд. Влада також закликала повстанців не спекулювати на проблемі полонених, а відпустити їх додому, оскільки «про це просить уся країна й близькі солдатів, особливо матері».

● *Алмати*

Економічні плани Азії

Саміт глав держав та урядів десяти країн—членів Організації Економічного Співробітництва (ОЕС) відкрився в Алмати. Підсумком зустрічі має стати схвалення Алматинської Декларації — своєрідної програми дій країн—членів ОЕС на найближчу перспективу. ОЕС створено 1985 року Іраном, Пакистаном та Туреччиною; 1992 року до альянсу приєднались усі республіки Центральної Азії, Азербайджан та Афганістан. Першочергове завдання члени організації вбачають у спільному розвитку транспорту, комунікацій, торгівлі та енергетики.

● *Токіо*

Ідеї Маркса популярні в Японії

Комуністична партія Японії за популярністю у виборців Токіо вийшла на друге місце серед політичних сил країни, поступившись першістю лише правлячій Ліберально-демократичній партії. На липневих виборах 22,8 відсотка токійців хочуть віддати свої голоси ліберал-демократам, 8,4 — комуністам.

● *Асунсьйон*

Пів віку правління «Колорадо»

Згідно з попередніми підсумками виборів, що відбулися в Парагваї, кандидат у президенти від правлячої партії «Колорадо» Рауль Кубас лідирує за кількістю набраних голосів. Як повідомляють з Асунсьйона, за нього проголосували 43 відсотки парагвайців, натомість за кандидата опозиційного Демократичного Альянсу Домінго Лаїно — лише 38 відсотків. Якщо попередні підсумки виборів підтвердяться, то партії «Колорадо» вдасться здолати доволі своєрідний рекорд: її лідери незмінно правлять Парагваєм з далекого 1947 року.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Оптимізму нам таки не позичати

(Начало на 1-й стр.).

Однак і недооцінювати можливість зборів не не треба, бо до Києва прибуло понад 3,5 тисячі банкірів і підприємців, які цього разу, можливо, вперше побувають у країні, чия репутація щодо чистоти бізнесових помислів добряче підмочена. Адже мало яка газета на Заході відмовила собі в задоволенні розповісти про те, що в Україні буйно квітнуть корупція та хабарництво на всіх рівнях...

Офіційний Київ зробив усе, щоб переконати гостей у тому, що — попри все — інвестиційний клімат у нас привабливий. І нагода така була: минулих суботи і неділі в «Українському домі» працював бізнес-форум —такий собі міжнародний ярмарок інвестицій усіх 26 країн, де проводяться операції банку. Одним з головних заходів стала презентація інвестиційних можливостей України, на якій організатор — Кабінет міністрів —намагався у вигляді конкретних інвестиційних проектів показати міжнародним фінансовим колам потенціал України, базових галузей національної економіки.

Перерізаючи символічну стрічку на відкритті бізнес-форуму, Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко намагався внести в офіційну церемонію частку гумору: мовляв, оця стрічка заважала политися потоку інвестицій в Україну. Жарт якось не сприйнявся, бо і в кулуарах, і на недільній «презентації» Україні називалися причини, чому такий потік постійно повертає в інше русло: аж надто жорсткі податки, нестабільне і непередбачуване законодавство, закоренілий бюрократизм та зарегульованість підприємництва. Крім того, у нас, всупереч прогнозам і обіцянкам можновладців, ніяк не зупиниться спад виробництва, а про реформування в економіці годі й говорити: вони швидше гальмуються, ніж рухаються. Україна — чи не єдина постраждянська країна, де й досі триває спад внутрішнього валового продукту. Правда, називалася одна цифра, яка мала б втішити: цього року помічено зростання виробництва на 1,7 відсотка. Але нижчого немає у жодній країні СНД.

Тож навряд чи після зборів ЄБРР у Києві варто сподіватися на інвестиційний бум. Хоч дещо перепаде. З одного боку, банк пропонує 24 проекти вартістю 600 мільйонів доларів, а готується ще 20 — на мільярд. Найбільші з них реалізовуватимуться в енергетиці, зв'язку, харчовій промисловості та в галузі кредитної допомоги малим і середнім приватним підприємствам в різних секторах економіки.

З другого — за кілька днів роботи як бізнес-форуму, так і зборів відбуваються сотні двосторонніх зустрічей, які в майбутньому можуть дати позитивні результати.

І, звичайно, українська сторона з нетерпінням чекає розв'язання болючого питання: закриття Чорнобильської АЕС і компенсації її потужностей, фінансування добудови Рівненської і Хмельницької атомних електростанцій. Проте вже зрозуміло, що виникнуть проблеми. Для того, щоб банк узявся за реалізацію цього проєкту, Україна має виконати ряд вимог, а саме: впровадити енергозбережувальні технології, забезпечити надійний контроль витрат палива, дотримуватися норм екологічної безпеки. ЄБРР не марно сумнівається, що цих критеріїв буде дотримано. Адже державні гарантії — річ сумнівна, як на погляд банку. Є й ще одна проблема: акціонери не всіх країн однаково позитивно ставляться до атомної енергетики. Скажімо, Австрія (і не тільки вона) виступає категорично проти такого джерела енергії. І невідомо, як щодо цього голосуватимуть губернатори таких країн.

Капітали, як і люди, шукають місця, де їм краще. Мається на увазі і убезпеченість від хабарництва чиновників, і мінімальність податків, і правовий захист. Саме тому в Україну за сім років надійшло два мільярди доларів прямих інвестицій, тоді як у Польщу, наприклад, щороку надходить 3—4 мільярди.

Так, проблем і ризику в Україні не бракує. Але, як відомо, хто не ризикує... Можливо, той, хто хоче — хай не зараз, а пізніше — добре заробити, не побоїться? А українцям оптимізму не позичати: вони розраховують, що сміливці знайдуться.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Ударимо дисципліною по МЗС

У МЗС Болгарії знову розгортається кампанія боротьби за дисципліну. Співробітники міністерства шикуються в черзі на прохідній, де фіксують і час їхнього приходу на роботу, і кожний вихід з будинку.

Кадрові дипломати весь час пишуть пояснювальні і практично позбавлені доступу до міністра чи його заступників. До «високих» кабінетів можуть входити лише чиновники, що займають посаду не нижче, ніж начальник управління, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Драконівські заходи «зміцнення трудової дисципліни» стали природним продовженням політичної «чистки» в МЗС, внаслідок якої зі своїми посадами розлучилися десятки досвідчених співробітників міністерства. Болгарські суди розглядають уже 70 справ, порушених тими колишніми співробітниками МЗС, котрі вважають своє звільнення неправомірним.

Політичні мотиви звільнень визнаються і в доповіді Парламентської Асамблеї Ради Європи, поданій для ознайомлення болгарському урядові, повідомили засновники Болгарського дипломатичного товариства. Усі вони — дипломати з багаторічним стажем, які пішли з МЗС із посад, не нижчих від начальника управління. Товариство не має наміру перетворюватися на «альтернативне міністерство», хоча і заявляє про готовність приймати як повноправних членів дипломатів, котрі залишаються на дійсній службі. Своє покликання колишні кадри МЗС бачать у «продовженні дипломатичної служби в структурах цивільного суспільства». Їхня головна мета — відновити наступність поколінь у болгарській дипломатії, позбавити її некомпетентності та зайвої політизації. А серед головних професійних «проколів» називають відсутність прогресу у врегулюванні спірних питань з Македонією та Румунією, спад у болгаро-югославських відносинах, незадовільні результати переговорів з НАТО та ЄС про членство Болгарії в цих організаціях.

Разом із тим, зазначили «колишні», нове керівництво МЗС сприйняло послідовну і чітку позицію щодо Північноатлантичного альянсу, це значно полегшує роботу рядових дипломатів.

Що в імені твоєму?

СЕНСАЦІЙНА новина з позначкою «терміново» надійшла з Казахстану: в середу указом президента Нурсултана Назарбаєва нову столицю країни Акмолу перейменовано.

Не встигли ми звикнути до того, що з минулого року Алма-Ата розпрощалася з повноваженнями столиці, а незвичне слово «Акмола» стало потроху асоціюватися з центром цієї центральноазіатської держави, як керівництво країни піднесло новий сюрприз.

Виявляється, давня назва міста Акмола в перекладі з казахської означає «біла могила», і місцева рада одностайно вирішила, що такій державі, як Казахстан, не до лиця мати столицю з такою двозначною назвою. Тим більше, що дехто, зокрема наші колеги журналісти, часто-густо використовували це, і можливо, саме їхній сарказм довів власті до такого рішучого (а головне —такого «необхідного») кроку. Ви вже, мабуть, знемагаєте від цікавості і бажання дізнатися, як же тепер називатиметься головне місто Казахстану? Так ось, запам'ятовуйте (або ж записуйте): нарекли його — Астана, що в перекладі з казахської значить... «столиця». А її мешканці відповідно будуть зватися «астанцями»... Отож, астана Казахстану — Астана.

Звичайно, не одразу в країні дійшли до такого радикального рішення. Спочатку намагалися умовити народ, що Акмола — це зовсім не «біла могила», а «білий шлях» (мабуть, навіть з перспективою на «світлий шлях»). Але навіювання уряду не подіяли (не ті, певно, часи) і довелося збирати спеціальну ономастичну комісію, яка дійшла ось до такого нестандартного варіанту розв'язання проблеми.

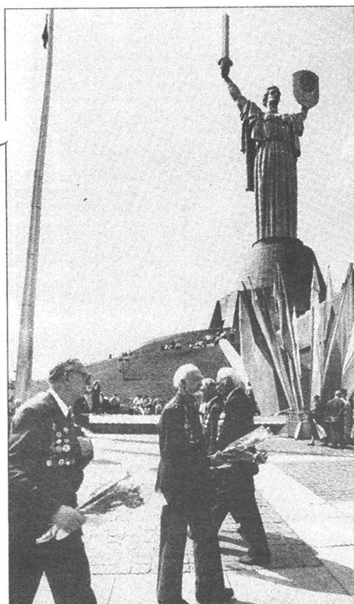
Погодьтеся, випадок далеко не унікальний. Практично всі республіки після розвалу Союзу змінили своє написання (Білорусія на Білорусь, Киргизія на Киргизстан тощо). Масово перейменовували міста: Ленінград на Санкт-Петербург, Ворошиловград на Луганськ, повернули колишні назви Брежнєву, Андропову та ін. А втім, цей процес характерний не лише для СНД. Країни третього світу, які позбулися диктатур, очищалися у такий само спосіб (Кампучія стала Камбоджею, Південна Родезія — Зімбабве, Французьке Сомалі — Джибуті... Всього не перелічити).

Що ж, як співається у пісеньці славетного капітана Врунгеля, «як ви яхту назвете, так вона і поплине». Хоча наївно сподіватися, що з перейменуванням Акмоли Нурсултану Назарбаєву буде легше вирішувати нагальні проблеми.

Щоб світ у вогні не палав...

(Початок на 1-й стор.).

На знак поваги до людей, які дарували нам мирне життя, на честь 53-ї річниці Перемоги урочисті заходи пройшли в усіх куточках України. У них взяли участь більш як 3,3 млн. чоловік.

9 травня у столиці ветеранів, що зібралися біля Вічного вогню в парку Слави, сердечно привітали Голова Верховної Ради О. Мороз, Президент України Л. Кучма, Прем'єр-міністр В. Пустовойтенко.

Приємно було споглядати святкову колону ветеранів, які урочистим маршем пройшли Хрещатиком. Над головами фронтовиків майоріли бойові прапори 1-го, 2-го, 3-го та 4-го Українських фронтів.

Численні заходи, як повідомляють наші власні кореспонденти, відбулися і в обласних центрах.

Скажімо, у Севастополі урочистості пройшли на всіх кораблях і в частинах Військово-морських сил України. А напередодні свята міська держадміністрація виділила близько 62 тисяч гривень більш як 2600 фронтовикам. А ще в місті відновлено Пост №1 біля Вічного вогню.

Одесити, святкуючи 53-ю річницю Перемоги, не забули про рік 1941-й, коли оточене місто 73 дні й ночі відбивало атаки ворога. Про героїчну оборону нагадують обеліски на Поясі Слави, що оперізує Одесу. Саме біля них відбулися численні зустрічі учасників оборони з молоддю, воїнами Збройних сил України.

Зустрілися бойові побратими і на легендарній Савур-Могилі в Донецьку. Вони сюди з'їхалися з усієї області. На урочистості прибули й сусіди-ростовчани.

А от у Житомирі війна нагадала про себе могутнім вибухом на полігоні: сапери знешкодили тут німецьку авіабомбу, доставлену з одного з житомирських підприємств, куди її завезли з кар'єру разом із піском.

Тож минула війна досі болить нам не тільки пам'яттю в спогадах ветеранів, а й нагадує про себе сотнями бомб та мін, що залишила в українській землі одна з найжорстокіших воєн.

Тетяна МІШИНА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША та Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Пам'ять

Подушка з війни

***Наприкінці** тридцятих років у Зверхівці, що на Поділлі, прислали молодого агронома — Микитенка Андрія Євгеновича. Був він грамотним спеціалістом, а з себе — красень. У сороковому його забрали на військову службу. З агронома зробили артилериста. Війну Андрій Микитенко зустрів лейтенантом у військах резерву головного командування.*

Ці підрозділи приходили на допомогу в найвідповідальніші моменти, зокрема в боях під Москвою, Сталінградом, на Курській дузі, Дніпрі, у Яссько-Кишинівській операції... Лейтенантові Микитенку щастило, він відбувався легкими пораненнями і швидко повертався у стрій.

Коли наші війська стрімко наступали на захід, йому на часинку вдалося заскочити у Зверхівці. Далі були Румунія, Угорщина... Тут восени 1944 року війна для Андрія Микитенка скінчилася. Після запеклого бою його, скривавленого, підібрали на кукурудзяному полі. Везли підводою. Коли порівнялися з першою хатою, поранений попросив води. На подвір'я вийшов старий мадяр з кухлем у руці, тримаючи під пахвою велику, оздоблену бордовим оксамитом і барвистою вишивкою пухову подушку. Він напоїв лейтенанта, а подушку обережно поклав йому під голову. З того часу подарунок завжди був з Андрієм.

Поранення виявилося важким, починалася гангрена. Загрожувала ампутація ноги, але лікарі зробили все, щоб її уникнути. Він виписався з госпіталю у серпні 1945 року, коли вже відгриміли салюти Перемоги.

Щоб на подарункові старого мадяра завжди буяла веселка, дружина Андрія Євгеновича, Надія Олександрівна, добирала підвідних ниток і відновлювала потерті місця.

Спливають літа... Подушка з війни зберігається у нащадків агронома-артилериста. Не в'януть квіти, живе пам'ять.

Зустріч

1944 рік... Війна котилась до західного кордону. В свої чотири роки я назавжди запам'ятала одну жахливу ніч, коли навкруги все гуло, над хатою пролітали артилерійські снаряди, було видно як удень. Бабця, мама, тітки і я стояли посеред кімнати, тепло вдягнуті, готові кудись тікати, але куди?.. Надворі було пекло. Від страху я затулила руками обличчя і впівголоса повторювала: «Хрещені люди, рятуйте! Хрещені люди, рятуйте!..» Під ранок стрілянина вщухла. Опівдні на майдані духовий оркестр ушкварив «Слов'янку», почався мітинг. Кузов вантажівки правив за трибуну. Виступали офіцери, селяни. Чиїсь дужі руки підсадили мене на вантажівку, і я, від хвилювання сильно гаркавлячи, напам'ять прочитала вірша.

Наша хата стояла при дорозі. День і ніч гуркотіла бойова техніка, йшли солдати. Нас, дітлахів, особливо вражали американські вантажні автомашини.

Свого тата я ніколи не бачила. Його призвали в армію до мого народження. Коли з наших Зверховець вигнали фашистів, поштарка почала носити таткові листи з фронту.

В селі відновили колгосп. Маму призначили бригадиром рільничої бригади. Усіх чоловіків забрали в армію, молодь гітлерівці вивезли. Залишились жінки, старі і підлітки. Але мама не розгубилась. Зуміла організувати роботу. Її бригада була кращою. Навіть медаль «За доблесну працю» одержала моя мама.

Одного разу ми, гурт дітей, гралися на моріжку біля цвинтаря в квача...

А тим часом до Зверховець прямував лейтенант Андрій Микитенко. Жінки, що пололи буряки, впізнали свого колишнього агронома, оточили його тісним колом, засипали запитаннями про фронт, переказували сільські новини. Негайно послали їздового повідомити радісну звістку дружині, що працювала на іншому полі.

— А дочку свою зараз побачите, вона на вулиці з дітьми бавиться! — гукнула котрась молодиця.

Микитенко прискорив ходу. Часу мав обмаль, треба було встигнути до відправлення військового ешелону, що рушав за кілька годин, а залізниця від Зверховець —далеко...

Гра захопила і я не відразу почула, що мене кличуть. Глянула — військовий. Це, певно, дядя капітан, — майнула думка. Кинулась назустріч, зупинилась і різко повернула назад.

— Ти куди? — збентежився незнайомий.

— Я думала, ви — дядя капітан, — розчаровано кинула я.

— Та я ж твій тато!

— Мій татусь на війні.

Очі військового були лагідні та привітні, а усмішка такою щирою, що я завагалась і незчулась, як він підхопив мене на руки. Стало так добре і затишно... Я говорила без упину. Розповіла, що мама і тітки — в колгоспі, а бабця — вдома.

— А що вона зараз робить? — спитав татко.

— Не скажу. Про це ніхто не повинен знати, — затялась я.

— Даю тобі командирське слово, що збережу таємницю, — запевнив він.

Тоді я, озираючись на всі боки, ледь чутно прошепотіла:

— Бабця жене горілку.

Так ми підійшли до нашого подвір'я.

— Матір Божа! Андрій! — зойкнула бабця і впустила відро з водою, яке покотилося аж до воріт. За мить на плиті уже шкварчала легня, бабця краяла хліб, наливала зятеві келишок первака і ніяк не могла повірити, що все це не сон. Прибігла з поля мама... Її світле волосся вибилося з-під хустинки, барвінкові очі сяяли.

Коли тепер я замислююсь над тим, що таке щастя, то найперше думаю про ту зустріч і Перемогу.

Неоніла СЛІПАЧУК.

Щоб міцнів інтелект і душа працювала

***Сіяти** розумне, добре, вічне — завдання кожної школи. Передбачуваний кінцевий результат «засіву» теж практично однаковий: надання юному поколінню міцних знань, виховання належних моральних принципів, прищеплення чітко усвідомленої громадянської позиції. Тут поле діяльності для всіх однаково відкрите. Чому ж тоді маємо такі різні «сходи», а відтак — і «врожай»? Напевне, визначальним є те, хто і які вони — «сівачі», як вони порають «ниву» — розум і душі своїх вихованців.*

У цьому ще раз довелося переконатися, досить детально ознайомившись з діяльністю педагогічного колективу Київської школи № 16. Без перебільшення можна сказати, що на освітянській ниві це явище неординарне.

— Загальну ідею змісту роботи нашого педагогічного колективу можна передати словами Івана Франка: «Нам час для України жить!». Наші вчителі послідовно й цілеспрямовано плекають у душах дітей державницьку ідею, утверджують їх у переконанні, що духовною основою життя нації є її мова. Роблять усе можливе, щоб святі поняття «моя Україна», «моя мова», «моя держава» не були для наших вихованців такими собі прохідними деклараціями, — розповідає директор школи Микола Петрович Король.

У Києві за школою № 16 закріпилася репутація такої, куди потрапити вчитися — то велике везіння. Хоча притягальність її, як і певна елітарність, пояснюється не тим, що сюди прагнуть влаштувати своїх дітей високі начальники. Справа в іншому: через обмеженість класних приміщень і надмірність бажаючих тут вчитися школа вимушена обмежити прийом дітей з інших мікрорайонів. Тож перевага надається найбільш підготовленим і здібним.

Власне, це й зрозуміло. Адже обсяги та інтенсивність навчальної програми з першого і до випускного класу — навіть не для «середнячків». Через те й «врожайність» постійно висока. Щороку 85—90 відсотків випускників вступають до вищих навчальних закладів. Рекордним щодо цього став 1997 рік: 88 із 91 випускника вступили до різних столичних вузів, а двоє поїхали вчитися за кордон. У даному разі досконале знання іноземних мов послужило їм надійною «візою».

Педагогічний колектив школи виходить з того, що сьогодні оновленню підлягає насамперед зміст освіти. А саме: він має бути спрямований на активний розвиток природного потягу дітей до пізнання життя, до знань, на розвиток якостей, котрі притаманні саме тій чи іншій дитині. Щодо цього у школі №16 створюють і надають учням максимум можливостей. Школярі мають змогу розвивати свої здібності як у сфері академічній, так і в галузі мистецтва чи на спортивній арені. І, звісно, за бажання вивчити чотири іноземні мови. Тобто, розвивати розум і почуття, гартувати тіло і душу.

Тож і результати відповідні. Так, вихованці школи стабільно лідирують на районних та міських олімпіадах. Зокрема, на цьогорічній олімпіаді Мінського району шкільна команда за кількістю призових місць упевнено посіла перше місце. Учні старших класів серйозно розробляють теми наукових робіт, беруть активну участь у підсумкових конференціях. У школі видають літературний альманах «Перший крок», твори до якого учні пишуть українською, російською, англійською, німецькою, французькою та японською мовами.

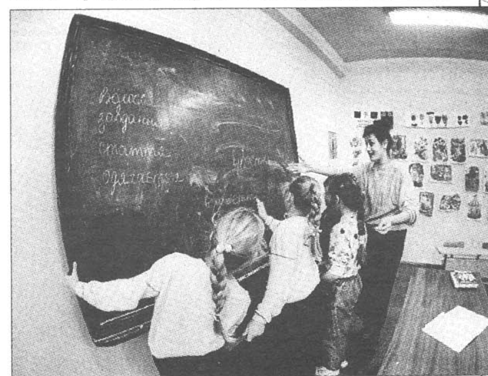
Відверто кажучи, на фоні закриття сотень шкіл, голодних зомлінь учнів на уроках, страйків зневірених учителів, які місяцями не отримують зарплати і яким, зрозуміло, не до вдосконалення навчального процесу, — все те, що довелося побачити у школі № 16, видається чимось... занадто нормальним аж до неймовірності. Взяти хоч би таке: в інших школах — хронічний недобір учнів, зриви занять, закриття класів. А тут — відбою немає від бажаючих вчитися! До речі, школа розрахована на 820 місць, а навчаються сьогодні 1080 учнів; наповнюваність класів є найвищою у районі. То мимоволі спадає на думку: мабуть, є тут щось таке, чого немає в інших школах?

— Насамперед, це унікальний колектив педагогів-подвижників, які присвятили школі десятки років і не уявляють свого життя поза її стінами, — стримано посміхається директор школи. — Вони сповідують кращі надбання багатющої спадщини вітчизняної педагогіки, творчо поєднуючи її з прогресивними течіями сьогодення. На них все й тримається.

Безперечно, це й поглиблене вивчення англійської мови, починаючи з першого класу. А з п'ятого — ще й німецької, французької чи японської — за вибором і бажанням самих учнів.

— «Фірмовим» у нас є також експериментальний клас «Дивоцвіт», — продовжує М. Король. — Це унікальний колектив з українознавчим ухилом виховання справжніх патріотів нашої держави. Постійне шефство над класом здійснює Інститут українознавства на чолі з академіком Петром Петровичем Кононенком. Клас працює за програмою повного робочого дня, коли учням додатково читають цікаві пізнавальні лекції та курси. Серед них — міфологія слов'ян, історія англійського театру та ряд інших. Неординарним є й те, що у ролі лекторів тут виступають батьки учнів або їхні знайомі — фахівці із певних галузей науки або мистецтва. Все це значно розширює і поглиблює інтелектуальний рівень наших вихованців.

— Власне, у цьому ж руслі ведемо роботу і щодо підключення до системи «Інтернет» та супутникового телебачення, — додає Микола Петрович. — У такий спосіб відкривається можливість оволодіння навичками користування сучасною електронною технікою, надбаннями кращих бібліотек світу, а також поглибленого вивчення іноземних мов.

Розроблена і запроваджена в школі система навчання постійно генерує унікальний для сьогодення феномен — масову змагальність серед учнів за якомога грунтовніше оволодіння знаннями. А за цих умов вихованці не просто відсиджують уроки: вчителя від початку до кінця занять супроводжують допитливі очі, між викладачем і класом виникає обопільно зацікавлений діалог.

У школі вже сьомий рік, за домовленістю з Українським інститутом туризму, діють профільні класи. Старшокласники, які в них навчаються, є одночасно й студентами ліцею туризму. По закінченні вони здобувають професію гідаперекладача, менеджера невиробничої сфери. Ті ж, хто хоче навчатися далі, вступають до Інституту туризму, Університету іноземних мов, до Києво-Могилянської академії або до Київського університету імені Шевченка, тобто до найпрестижніших вузів країни.

Ось такі вони, «фірмові» особливості школи № 16 міста Києва.

Іван ДМИТРЕНКО.

Прогноз від журналіста

Півроку погана погода...

ДО КОРПУНКТУ газети «Голос України» у Волинській області надійшов лист від Марії Новикової, мешканки Горлівки Донецької області. Марія Данилівна пише: «В газеті «Голос України» друкувався прогноз погоди журналіста Володимира Лиса, що живе у Луцьку. Передайте йому, будь ласка, що прогноз на перший квартал 1998 року справдився в Донецькій і Сумській областях. Якщо можна, то надрукуйте передбачення журналіста на весь 1998 рік».

Ось що повідомив Володимир Лис.

Дощі йтимуть усю другу декаду травня (до 17—18-го). Після кількох погожих днів, 22—25 травня, знову задощить. На самому початку літа має потеплити. Але затим, десь з 6 червня (чи на день-два раніше), можна чекати короткочасне різке похолодання, можливо, з приморозком. Після цього потеплішає. Проте у середині місяця знову передбачається погіршення погодних умов: дощі (з перервами) триватимуть до 25—26 червня.

Маківка літа — липень — має розпочатися, як і годиться цьому місяцю, теплими, лагідними днями. Вони триватимуть майже до кінця першої декади. Після невеликої перерви, наприкінці другої — початку третьої декади, на жаль, очікуються знову дощі. А ось серпень обіцяє бути найтеплішим місяцем цього року на Волині. Невеликі дощі можливі лише на початку і наприкінці другої декади та 26—27 серпня.

По-літньому теплою має видатися перша половина вересня. Прохолодною буде лише третя декада, особливо останні п'ять днів.

Холодом і дощами, на жаль, обіцяє ознаменуватися перша декада жовтня. Потепління з традиційним «другим» бабиним літом прийде десь так перед Покровою. Триватиме тепло приблизно до кінця другої декади. А ось після 20 жовтня — знову похолодання, дощі й навіть перший мокрий сніг. Зблисне сонце з м'яким осіннім теплом у перші два дні листопада. Але його змінить холод, може, й зі снігом. Та він ще не буде тривалим. З 8—10 листопада має початися потепління, яке триватиме до 18-го. Далі знову — дощі, мокрий сніг... З 23—24 листопада — морозна погода.

На початку грудня на зміну морозам прийде відлига. Майже вся перша декада буде доволі теплою. Лише наприкінці її, чи в перші дні другої зимової десятиденки, знову можливе поступове похолодання. А ось друга половина грудня, яка й завершуватиме рік, обіцяє бути помірно морозною.

Прогноз Володимира Лиса грунтується на спостереженні за погодою 26 грудня—6 січня. І не більше.

Богдан БЕРЕКЕТА.

«Інтергоспіталь» і ми

Виставки

КАБМІН доручив Міністерству України у справах науки і технологій бути координатором Ганноверських міжнародних виставок-ярмарків у 1998 році. Один із таких ярмарків — «Інтергоспіталь» — триватиме з 12 по 15 травня.

Ганноверські ярмарки вважаються унікальними за сукупністю експонованих галузей. Зокрема, провідна виставка «Інтергоспіталь-98» — це повний і актуальний огляд світового ринку медичного обладнання, матеріалів та послуг для лікарень і реабілітаційних центрів. Паралельно з виставкою відбуватиметься також 21-й Німецький конгрес лікарень. Основною темою дискусій на конгресі буде: «Ефективна робота лікарні за умов обмежених ресурсів». Один із девізів виставки — «Хто ігнорує нові концепції — той робить лікарню хворою». Свою продукцію тут показують 1000 фірм з 40 країн світу.

Для експозиції України безкоштовно надано 50 квадратних метрів виставкової площі. Особливу увагу відвідувачів привертає наше діагностичне обладнання для реєстрації радіонуклідів.

D

12.–15.5. HANNOVER

INTERHOSPITAL INTERFAB 1998

21. DEUTSCHER KRANKENHAUSTAG

Internationale Leitmesse für Krankenhaus und ambulante Versorgung

З метою удосконалення міжнародної виставкової діяльності України досягнуто домовленості з представниками «Дойче Мессе» щодо проведення семінарів для учасників ганноверських виставок-ярмарків.

Наш кор.

З новою весною!

У нашої колеги — керівника прес-служби Центрвиборчкому Зої Шарикової особисте свято — день народження. Вітаємо її з цим чудовим травневим днем! Зичимо здоров'я, щастя, квітучого життя, як оця неповторної краси весна.

Колектив «Голосу України».

Правління Оржицького ВАТ «Агропромтехніка» повідомляє своїх акціонерів про проведення перших загальних зборів, які відбудуться 7 липня 1998 року об 11-й годині за адресою:
с. Заріг, Оржицького р-ну, Полтавської обл.
Початок реєстрації о 9-й годині.

Порядок денний:
1. Звіт про фінансово-господарську діяльність акціонерів товариства за 1997 рік та основні напрями роботи на 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Зміни та доповнення до статуту (положення акціонерів товариства).
4. Вибори членів спостережної ради.
5. Вибори членів виконавчого органу та ревізійної комісії.
6. Затвердження керівних положень акціонерів товариства.
7. Про делегування окремих повноважень загальних зборів правлінню акціонерного товариства.
8. Про затвердження нормативів розподілу чистого прибутку за 1998 рік.

Для участі у зборах потрібно мати документ, який засвідчує особу, доручення на право голосування (для представників акціонерів). Телефон для довідок: 91-1-82.

Оголошення

Міжнародний фонд “Відродження” (фонд Сороса) Програмний напрямок “Видавнича справа” запрошує видавців до участі в конкурсі “Зарубіжна література із суспільних та гуманітарних наук”

Видавнича програма “Зарубіжна література із суспільних та гуманітарних наук”, що реалізується Міжнародним фондом “Відродження” спільно з Центром розвитку видавничої діяльності Інституту відкритого суспільства (Будапешт), пропонує здійснити переклад та публікацію українською мовою наукових монографій провідних зарубіжних учених, фахівців у галузі суспільних та гуманітарних наук. Завданням програми є знайомство українського читача з найзначнішими творами класичної та сучасної зарубіжної наукової літератури та розвиток української школи перекладу суспільної та гуманітарної літератури.

Список внесених до програми книжок містить твори з філософії, соціології, історії, політології, економіки, права, міжнародних відносин тощо.

Видавництва на конкурсних засадах зможуть одержати фінансову підтримку для перекладу.

Останній день подання заявок: 7 червня ц.р.

Для переможців конкурсу буде організовано семінар з питання підготовки проектів.

Представники видавництв, що бажають узяти участь у конкурсі, можуть ознайомитися з його умовами, а також зі списками пропонованих МФВ до перекладу й випуску книжок та одержати аплікаційні форми за такими адресами:

Дніпропетровське відділення МФВ
(Дніпропетровська, Кіровоградська, Запорізька області)
320044 Дніпропетровськ, вул. Гоголя, 29, к. 106
Координатор Євген Смотрицький
тел. (0562) 37 12 14, 37 12 16
E-mail: ivan@vidr.dp.ua

Донецьке відділення МФВ:
(Донецька, Луганська області)
340052 Донецьк, бульвар Т.Шевченка, 133, к. 502, тел. (0622) 99 41 48
Координатор Олег Беляєв
т/факс: 94 60 96, 99 41 48
E-mail: oleg@soros.donetsk.ua
found@soros.donetsk.ua

Кримське відділення МФВ:
333005 Сімферополь, вул.Севастопольська, 8, к. 99
Координатор Марина Лукінова
тел. (0652) 27 44 55, факс 27 33 09
E-mail: marina@soros.crimea.ua

Львівське відділення МФВ:
(Тернопільська, Івано-Франківська, Закарпатська, Чернівецька, Львівська області):
290008, Львів, вул. Театральна, 17
Координатор Ігор Шимків
тел./факс (0322) 9717 94, 97 12 06
E-mail: shimkiv@irf.lviv.ua

Одеське відділення МФВ:
(Миколаївська, Херсонська, Одеська області):
270011, Одеса, вул. Базарна, 48, кв.1
Координатор Галина Владимирська
тел./факс: (0482) 22 52 83
E-mail:office@vidr.odessa.ua

Харківське відділення МФВ:
(Полтавська, Сумська, Харківська області)
310057 Харків, а/с 9493
Адреса офісу: вул. Чернишевського, 4, кв.4
Координатор Інна Мірошниченко
тел. (0572) 47 01 05, тел/факс: 14 94 87
E-mail: mirosh@ren.kharkov.ua

Київське відділення:
(Київська, Житомирська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська області)
Адреса для листування: 254053, Київ, вул. Артема, 46
Міжнародний фонд “Відродження”
тел. (044) 216 25 96, факс (044) 216 76 29

Адреса офісу Видавничої програми:
Київ, бульвар Шевченка 27-А, к. 102
Тел. Для довідок: (044) 246 54 55, факс (044) 230 26 17
E-mail: hryva@irf.kiev.ua
Internet: www.irf.kiev.ua

25 травня 1998 року о 9.00 за адресою: м. Київ, Спортивна площа, 1 відбудуться загальні збори акціонерів АТ «Наталя».

Порядок денний:
1. Затвердження результатів третього випуску акцій АТ «Наталя».
2. Затвердження змін до установчих документів АТ «Наталя».

Статутний фонд АТ «Наталя» збільшується на 400 000 (чотириста тисяч) гривень за рахунок додаткових внесків шляхом відкритої передплати акцій.

Мотивами випуску акцій є збільшення розміру статутного фонду, розширення діяльності товариства на інвестиційному ринку України.

Третій випуск акцій складається із 40 000 000 (сорока мільйонів) простих іменних акцій номінальною вартістю 1 копійка кожна на загальну суму 400 000 (чотириста тисяч) гривень.

Передплата акцій проводиться із 22 по 24 травня 1998 року.

Проект змін до статуту товариства:

Перший абзац пункту 3.2. розділу 3. Майно товариства викласти в такій редакції:

«3.2. Статутний фонд товариства становить 490 000 (чотириста дев'яносто тисяч) гривень. Статутний фонд товариства поділяється на 49 000 000 (сорок дев'ять мільйонів) простих іменних акцій номінальною вартістю по 1 копійці кожна.

Акціонерне товариство відшкодовує власникам акцій збитки, пов'язані зі змінами статутного фонду. Спори про відшкодування цих збитків вирішуються судом або арбітражним судом.

Акціонери товариства мають право:

— переважного придбання акцій додаткового випуску на пропорційній основі.

До відома акціонерів ВАТ «Моївський цукровий завод» 26 червня 1998 року о 12-й години в приміщенні клубу заводу відбудуться загальні збори акціонерів.

Порядок денний:
1. Затвердження звіту правління за результатами фінансово-господарської діяльності за 1997 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Внесення змін і доповнень до статуту ВАТ та положень про правління та ревізійну комісію, прийняття їх в новій редакції.
4. Затвердження положення про спостережну раду.
5. Про обрання членів у спостережну раду.
6. Про обрання голови та членів правління.
7. Про передачу ведення реєстру.

З проектами документів можна ознайомитися в робочі дні за адресою: с. Моївка Вінницької області (приміщення контори ВАТ «Моївський цукровий завод») з 4 травня 1998 р.

Реєстрація акціонерів та їх представників проводиться з 8.00 до 11.45. Телефон для довідок: 56-4-54.

Правління ВАТ.

29 травня 1998 року Українська академія зовнішньої торгівлі запрошує бажаючих з 10.00 взяти участь у проведенні дня відкритих дверей. Ми познайомимо вас з сучасними технологіями підготовки на базі вищої освіти зі спеціальностей:

магістрів: менеджмент зовнішньоекономічної діяльності;
спеціалістів:
менеджмент зовнішньоекономічної діяльності;
облік та аудит;
маркетинг.
На базі середньої освіти зі спеціальностей:
бакалаврів:
менеджмент зовнішньоекономічної діяльності;
міжнародне право.

З 14-ї години проводиться науково-практичний семінар «Проблеми формування зовнішньоекономічної стратегії в умовах трансформаційних процесів в Україні».

Наша адреса: Чигоріна, 57-а.
Контактні телефони: 269-43-86; 269-44-90; 268-10-83; 295-52-09; 268-10-05.

Оргкомітет.

Спогади про «Витязя у тигровій шкурі»

Рауль Чілачава. Між Заходом і Сходом

Незнищенність гуманізму й чуття єдиної родини

Зрозуміло, що тих, хто буквально сприйняв попередній підзаголовок, я розчарую. Хоча йтиметься в наших нотатках і про деформоване й фальшиве в умовах тоталітарного режиму, але природне для цивілізованого світу прагнення народів до співпраці, особливо в гуманітарній галузі.

Та оскільки сьогодні ще важко всебічно проаналізувати ці проблеми саме через заполітизованість ситуації, що склалася в гуманітарній сфері, то залишається можливість говорити лише про конкретні наслідки нашої бездіяльності в напрямі відродження в умовах незалежності традиційних культурних контактів. Зокрема, в літературі.

Яскравим прикладом для ілюстрації служить творчість грузино-українського письменника Рауля Чілачави.

Ізяслав Мстиславич — чоловік внучки грузинського царя Давида Будівника Русудан

Грузія як і сьогодні, так і в минулому лежала на шляху України в Азію, на так званому Шовковому шляху. У свою чергу, наша країна була і є своєрідними воротами в Європу для грузинів. Уже це обумовлює активний розвиток гуманітарних контактів наших народів.

Цікаво, що й визначальні для духовного життя обох держав давні літературні твори — «Слово про Ігорів похід» та «Витязь у тигровій шкурі» були написані майже в один і той самий історичний відрізок часу.

Й коли ми згадали про внучку Давида Будівника як дружину київського князя, то скажемо, що разом з нею на береги Дніпра прибуло й немало грузинських зодчих та майстрів, які залишили свій оригінальний слід і в архітектурі релігійних споруд, і в їх оздобленні.

Додамо ще, що першим чоловіком відомої з історії цариці Тамар був внук Юрія Долгорукого князь Юрій.

Зрозуміло, зближувала наші народи й належність до спільної — православної — релігії.

Тому зовсім не випадково саме в період національного відродження на початку XX століття культурні контакти між Грузією та Україною були плідними й тісними.

У тридцяті роки урядові, письменницькі делегації, театральні й мистецькі колективи були бажаними гостями як на берегах Дніпра, так і на берегах Кури.

Те саме спостерігалось у шістдесяті — період хрущовської відлиги.

Отже, спогад про «Витязя у тигровій шкурі» Шота Руставелі, зокрема майстерно перекладеного на українську Миколою Бажаном, завжди витав над нами.

— Боюся, що ми з водою вихлюпнули й дитину, коли справедливо критикували заполітизованість минулих тісних зв'язків між літературами колишніх радянських народів. Адже там було два процеси: один, безумовно, офіціозний і помпезний, можливо, й здійснюваний заради «галочки» в чиновницькому звіті, проте не можна заперечувати й відкидати другий, який працював на ознайомлення з культурою далеких і близьких географічно народів, — зауважує Рауль Шалвович. — Хай і коротка, але була зустріч Тараса Шевченка з Акакієм Церетелі. Леся Українка закінчила свій життєвий шлях на грузинській землі. Давид Гурамішвілі — другий за величиною національний поет Грузії — тривалий час жив на Полтавщині, де й похований. Віднайдення його могили в післявоєнні роки стало великою подією в культурному житті обох наших країн.

Читачі в Грузії і в Україні з цікавістю відкривають для себе духовний світ Шота Руставелі, і Тараса Шевченка, і Лесі Українки, й Галактіона Табідзе. Нині в роботі проект альманаху «Хроніка. 2000», який познайомить шанувальників літератури з творчістю блискучих поетів російського імажинізму, українського неокласицизму та близького їм грузинського гуртка «Блакитні роги» (символісти Паоло Яшвілі, Тіціан Табідзе, Георгій Леонідзе).

Цей приклад переконує, що пошук духовного спілкування між народами — закономірне явище, яке не здатні загальмувати ні політики-нездари, ні стрімкий плин часу.

Рауль ЧІЛАЧАВА — автор шістдесяти книжок, що побачили світ у видавництвах України і Грузії. Можна з повним правом говорити про нього як про послідовника патріарха української поезії та перекладу Миколи Бажана. Поезія Давида Гурамішвілі, Галактіона Табідзе, Акакія Церетелі та інших грузинських поетів зазвучала поукраїнськи саме в талановитих перекладах Рауля Чілачави. В Грузії читають його переклади творів Тараса Шевченка, Лесі Українки, Івана Франка, Григорія Сковороди, Павла Тичини, Миколи Бажана, Володимира Сосюри, Бориса Олійника та інших.

Рауль Чілачава — доктор філологічних наук, лауреат літературних премій імені Максима Рильського, Володимира Винниченка, комсомолу Грузії, заслужений діяч мистецтв України.

Оптимістичне віддзеркалення майбутнього в минулому

Справді, сьогодні лише вчорашні здобутки нагадують про ще недавно активні міжлітературні контакти. Видані книжки, буває, сприймаються як докірливе нагадування про потребу нового руху вперед. Адже відтепер зв'язки між Україною та Грузією здійснюються без посередників. Здавалося, це мало б підштовхнути до дій. Але...

Рауль Чілачава нині фактично безробітний. В усякому разі, як спеціаліст у галузі україно-грузинських зв'язків він не використовується. Невже у нас так багато докторів наук, талановитих перекладачів, знавців культури кавказьких народів? Звичайно, справа Президента — призначати послів України в інших державах, але новий посол України в Грузії, здається, грузинською не володіє і не є знавцем історії Кавказу. Крім дипломатичних установ, є в нашій державі відповідні органи, що покликані займатися міжнаціональними проблемами. Невже й там не потрібні висококваліфіковані фахівці?

Отакі сумні нотатки написалися в передень 50-літнього ювілею Рауля Чілачави.

Та людина живе надією. Минуть і нинішні невтішні дні, а разом з ними й люди, що пнулися втілювати собою час.

Не випадково над нами витає спогад про «Витязя у тигровій шкурі» — твір-символ незнищенності духу грузинського народу. Майбутнє оптимістично віддзеркалюється в минулому. Тим більше, що в ньому так багато у нас спільного, і найперше — СЛОВО взаєморозуміння.

Віталій АБЛІЦОВ.

Товариство з обмеженою відповідальністю, або Головне – щоб штукатурка не обсипалася

Полемічні нотатки

«Якщо ви хочете, щоб команда виграла стрибки у висоту, знайдіть одну людину, яка може стрибнути на сім футів, а не сім чоловік, які стрибають кожний на один фут».

Закон новизни.

У квітні поточного року на одному із засідань вищого органу виконавчої влади Президент сказав дивовижну за своєю прямотою і відвертістю фразу. Цитуємо: «Немає системи в роботі і потрібної взаємодії між міністерствами та іншими органами. Як і раніше, править бал апарат Кабміну. А міністрів, схоже, це цілком влаштовує, бо є кому поправити, склепати документ у традиціях двадцятирічної давнини. Адміністративна реформа ще не вийшла навіть з паперової стадії».

Здавалося б, з якого приводу тривога? Ну, «не вийшла», то вийде. Адже перебудовуємося на новий лад господарювання, управління. Та будь-хто, кому вже довелося стикатися з «перебудованим» монстром управлінського апарату, роздутого за останні роки до небачених розмірів, підтвердить: за такого господарювання взагалі скоро жебракувати підемо. Бо засилля чиновників і хабарництво споконвіку пліч-о-пліч ідуть. Цього не може не знати, а тим більше не помічати, навіть Президент.

Школа виживання компартійних часів

До початку 90-х років в організації управління чітко діяв галузевий принцип. Роль радмінівських відділів зводилася до того, щоб стежити за розвитком галузей, результатами роботи підприємств і, в разі чого, реагувати — документом, фінансовою підтримкою тощо.

За свідченням тодішніх фахівців, структура Ради міністрів була вельми продумана, раціональна, цілком відповідала наявним на той період економічним відносинам. Саме тут проводили глибокий аналіз стану справ у народному господарстві і звідси виходили основні документи з управління цими справами. Проте солодким життя радмінівських працівників не назвеш, бо над ними були відповідні відділи ЦК КПУ, що вимагали звітів, матеріалів до пленумів, засідань політбюро. Вертикаль простиралася й донизу. Під відділами Радміну були аналогічні відділи Держплану і Держпостачу. І вже там деталізацію було доведено до досконалості! Нинішнє юне покоління необачно могло б сказати: до маразму. Це не так. Ніхто досі не вважає працю тих «паперових душ» або, як сьогодні кажуть, «білих комірців» зайвою, непотрібною. Хоч як крути, але тільки таким чином досягали такої бажаної найсуворішої кооперації, координації переміщення товарів, вантажів. Не можна було провести оптимізацію всього економічного комплексу без оптимізації подетальної. До того ж, усі питання підприємств (постачання, збуту, цінової політики) розв'язувалися в центральних органах управління. При цьому, як свідчать очевидці, відділи Радміну, Держплану або Держпостачу не були численні. Там цінилися універсальність, різнобічність, грамотність спеціалістів. І все-таки щороку відбувалося скорочення чисельності апаратників.

Кого скорочували? Рядових фахівців, причому не найгірших, точніше — не найхитріших. Пристосуванці залишалися — йшли «бойові штики». Але ж відомо, що без них, навіть за наявності геніальних генералів, жодна армія битви не виграє. А в нас намагалися самих себе обдурювати. Припустімо, надійшла команда з ЦК скоротити чисельність апарату на 20%. «Цековці», пощадивши себе, спускали в Радмін команду скоротитися на 25% (щоб безболісно вийти на загальну цифру), в результаті йшли спеціалісти Держплану...

Невідомо, чим би все це закінчилося, якби час не вимагав кардинальних змін. Почала змінюватися галузева структура економіки, іншого характеру набули виробничі відносини, став панівним принцип господарської самостійності та госпрозрахунку. Держава зняла з себе турботу про підприємства (вони самі мали укладати договори на поставку матеріалів, сировини, обладнання, проводити цінову політику, займатися збутом товару, знаходженням ринків збуту), і центральні органи управління, по суті, втратили свою колишню функцію.

Це не уряд, а будинок рад

Але це тільки на перший погляд, якщо взагалі дотримуватися економічної теорії. Практика в нас, знову-таки, досить оригінальна. Жодна держава не має такої кількості міністерств і відомств, як Україна сьогодні. Та й то сказати, куди було діватися людям, загартованим боротьбою за виживання у високих чиновницьких кабінетах? Пройдіться, погляньте, інший пан при кому тільки не «трудився»: і при Масолі, і при Фокіні, і при Кучмі з Лазаренком. «Ліктьовий апарат» накачав так, що й при Пустовойтенкові прилаштувався...

Питається, ким управляють сьогодні **управління** Кабінету міністрів, якщо і шахти, і заводи, і фабрики — переважно самостійні? Вже ніхто нікому не підказує, як і коли орати й сіяти, який товар випускати. За ідеєю, регулювати роботу має ринок, попит.

Та ба! Управління з питань важкої, легкої промисловості та торгівлі донедавна існувало при Кабінеті міністрів, аж ніяк не занепокоєне тією обставиною, що є ціле Міністерство промислової політики. Або ось іще цікавий факт: чим може займатися кабмінівський відділ розвитку національної економіки за наявності Міністерства економіки? Причому міститься міністерство в тому самому будинку Кабміну. Є відділ з питань власності і підприємництва, тоді як точно такий є в Міністерстві економіки, та й узагалі є спеціальний Держкомітет, що відає проблемами підприємництва.

Перераховувати можна багато. Дублювання суцільне. І коли врахувати, що за відсутності ЦК КПУ святе місце не порожнє і такі ж відділи та управління є в адміністрації Президента, то стане ясно — нікуди ми особливо не просунулися, від бюрократії не пішли. Гірше того, скороченнями апаратників, особливо останнім часом, і не пахне. Одних радників «розплодилося» мало не по парі на кожного бодай трохи високопоставленого чиновника.

Років п'ять-шість тому у Прем'єр-міністра було 2—3 помічники, один з яких — референт, нині в службі Прем'єр-міністра тільки помічників 13. Главі уряду на часі поспівчувати, здогадуючись, скільки ще людей з почту ходить у радниках. Але ж кожний, напевне борючись за місце при начальникові, нав'язує винятково свою точку зору, свою інформацію. Наскільки шкідливий її надлишок, особливо коли інформація упереджена, пояснювати не треба. Достатньо якнайуважніше прочитати будь-яку доповідь. Це, як зазначають аналітики, конгломерат різних думок, ідей, порад.

А вже суперечностей там — не злічити! Проаналізувавши основні постанови з найважливіших питань розвитку економіки, важко знайти якусь із них, яка згодом не зазнала б змін. Про однорідність, цілеспрямованість документів мало хто турбується. Відповідальність розмита, все можна «списати» на промах того, хто стоїть поруч, а таких — десятки.

Навіщо стільки? Лише за телефонним довідником ми нарахували 146 відповідальних працівників апарату Кабміну. Точну кількість не скаже ніхто — цифра, мабуть, секретна. Хоча ні для кого не таємниця, що за незначних декларованих заробітків (200—250 гривень за місяць) цих службовців у вихідні дні можна застати на робочих місцях. Звідки така старанність? Усе дуже просто. Бути службовцем міністерства, а тим більше Кабміну, вигідно.

Без папірця ти — комашка

Сторонній людині невтямки, чому так довго доводиться чекати рішень із, здавалося б, цілком обгрунтованих, дуже важливих питань у найрізноманітніших сферах економіки, соціальної політики. Про підприємництво взагалі нема чого казати. Один бізнесмен ділився спересердя: «Запитайте будь-кого з нас, плачемо кривавими сльозами через те, що жодний папірець, найнейтральніший, найобгрунтованіший, не проскочить на підпис, поки не помусолить його в своїх руках клерк. І спробуй його при цьому взагалі залишити з порожніми руками!»

Кажуть, є навіть негласні тарифи: звести з потрібною людиною — стільки-то, подбати про підписання паперу — стільки-то, ну а вже домогтися прихильності потрібного вельможі — і вимовити неможливо, така дорога ця послуга! Отож, за нинішнього безробіття нема чого й дивуватися сотням клерків, які тиняються кабмінівськими коридорами. Мимоволі пригадаєш Грибоєдова: «Все больше тещины, свояченицы детки...» Саме так, обізнані люди підтверджують, народ підбирається тут не випадковий, за принципом особистої відданості. Скорочувати й звільняти його нелегко. Куди там «цековським» відсоткам!

Цікаво було запитати у тих самих підприємців, виробничників, які потерпають від сваволі апаратників: а чи потрібен узагалі Кабмін? Відповідь була однозначна — потрібен! Лише для того, щоб готувати матеріали для аналізу, статистичного порівняння. Найпотужнішим тут має бути юридичний законотворчий відділ, який створював би проекти законів. **Закони мають управляти, а не відділи Кабміну.**

Значною мірою віджила і форма міністерства. Цілком достатньо було б мати міністерства закордонних справ, оборони, зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі, економіки (для зведення інформації і розроблення загальної економічної стратегії) та різні департаменти з мінімумом персоналу. Отаке побажання. А що на ділі?

Велика крапка над «і»

Нещодавно Президент «дуже рішуче» розкритикував стиль роботи Кабміну, зазначивши, що в нас немає ні простої сукупності міністрів, ні дієздатного колегіального органу, де колективний розум дозволяє приймати оптимальні рішення і забезпечувати їх реалізацію. Словом, як полюбляють висловлюватися різноманітні прес-служби, «розставив крапки над «і». Але в результаті ми отримали... Бо ці крапки, «підкріплені» відповідними указами та постановами, розставляються так часто, що годі й підраховувати — ними за прикладом Геракла наш Президент уже давно міг би перегородити Дніпро і вимити Кабмін.

Але оскільки здебільшого їх розставляють за принципом «на те й щука, щоб карась не дрімав», то Дніпро тече, як тік, а Кабмін функціонує, як і функціонував. А відповідальності ніякої. Якщо ми помиляємося, то відразу хочемо повідомити, що уточнення владних структур приймаються в необмеженій кількості. Але що нам думати, коли, наприклад, виступаючи минулої весни у парламенті, Леонід Кучма зазначав, що хоч за останні роки кардинально й змінилася економічна система країни, та структура, функції, методи і форми виконавчої влади «залишилися практично незмінними». Тоді ж Президент зробив висновок — потрібна глибока адміністративна реформа, яка передбачала б поступовий перехід від галузевого до функціонального принципу побудови міністерств з відповідним скороченням їх апарату, запровадженням цілісної і дієздатної системи державного контролю, перебудову системи державних фінансів. Словом, адміністративна реформа мала «радикально змінити систему управління державою, усіма сферами суспільного життя». Про що й було підписано указ.

Остап Бендер у цьому випадку сказав би, що перспектива вимальовувалася просто-таки блискуча, бо реалізація такого проекту мала гарантувати нашій державі нечуваний розквіт виробничих сил, столиця світу мала миттєво перенестися до Києва, який ми негайно перейменували б у Нью-Київ, а наш Кабмін став би найелегантнішим кабміном Європи і всього світу. І, як знати, можливо Європейський банк реконструкції та розвитку, захоплений нашими реорганізаторами, вже переніс би свою штаб-квартиру до Києва. Але стався конфуз.

З того часу минув рік, і вже нинішньої весни Леонід Кучма замість того, щоб розповісти, як поліпшало усім від «радикальної зміни системи управління державою» мусив визнати: стиль роботи уряду такий, що **«Тигипко не може дійти згоди з Сусловим та Карасиком, а останній, у свою чергу, з Мітюковим і так далі. Причому не тільки на етапі вироблення рішень, а й вже після їх прийняття». Але, як ми вже зазначали, є Апарат, який все зробить так, як вважає за потрібне.** Втім, може тепер, коли на зміну тому ж таки Віктору Суслову міністром економіки став Василь Роговий, щось зміниться? Коли б не так. Ось як прокоментував у пресі Віктор Суслов відразу після своєї відставки стиль та методи роботи Кабміну: «Я зрозумів, що у міністра економіки немає достатніх повноважень для прийняття необхідних рішень; що постанови уряду вільно виходять навіть тоді, коли міністр — проти; що гроші витрачаються за нецільовим призначенням, хоча міністр економіки проти; що я не можу на це вплинути — на це може вплинути заввідділом Кабміну, він просто без моєї візи подає той чи інший документ». Як бачимо, кадри апарату вирішують усе і за старими традиціями.

Реорганізація по-апаратному

Наприклад, які традиції продовжує постанова уряду від 20 квітня 1998 року «Про реорганізацію структури апарату Кабінету міністрів України»? У її преамбулі, звичайно ж, йдеться про скорочення чисельності працівників апарату Кабміну та вдосконалення організації його роботи, але схоже, що на практиці все залишається майже так, як і було. Наприклад, управління з питань паливно-енергетичного комплексу реорганізовують у відділ з питань державної політики в паливно-енергетичному секторі, а відділ кадрів — в управління кадрового забезпечення. На перший погляд, виглядає так, ніби ліквідується значно більше відділів, ніж створюється управлінь, але п'ятий пункт цієї ж постанови, яким Міністерство фінансів зобов'язують «профінансувати витрати на утримання апарату Кабміну в межах асигнувань, передбачених у держбюджеті України на 1998 рік», наштовхує нас на думку, що нічого в апараті безслідно не зникає — воно просто реорганізовується. А вимагатимуть ще більших «змін», апарат їх обов'язково запропонує. Тільки б усе залишалося незмінним. Тож уперед, за основними напрямами соціально-економічної та адміністративної реформи! Укази про це підписані. А наступної весни, може, й звітувати не доведеться.

Людмила МЕНЖУЛІНА,
Сергій ЛАВРЕНЮК.

Інформація (проспект емісії) про п'ятий відкритий випуск акцій Харківського акціонерного комерційного Земельного банку

А. Характеристика емітента

1. Харківський акціонерний комерційний Земельний банк (сільське господарство, промисловість, будівництво), зареєстрований у Національному банку України 5 березня 1994 р. (реєстраційний № 61) заснований як акціонерне товариство відкритого типу на підставі рішення установчих зборів акціонерів (протокол № 2 від 23.11.93 р.) на базі колишнього Харківського міжгалузевого комерційного банку «Харківагрокомінтербанк», заснованого 21 серпня 1990 р., зареєстрованого у Національному банку СРСР 2 листопада 1990 р. (реєстраційний № 700), перетвореного 11 жовтня 1991 р. у Харківський комерційний Земельний банк, зареєстрований в Національному банку України 29 жовтня 1991 р. (реєстраційний № 61).

2. Місцезнаходження банку: 310057, м. Харків, вул. Чернишевського, 4. Тел. 45-11-62, 14-00-43, факс 45-11-62.

3. До складу акціонерів банку входять:

а) Підприємства промисловості та будівництва:
— акціонерне товариство «Титан»;
— орендне підприємство Харківський машинобудівний завод «Червоний жовтень»;
— орендне підприємство Запорізький електромеханічний завод, м. Запоріжжя;
— Харківське обласне виробниче об'єднання теплових мереж «Харківтеплокомуненерго»;
— ВАТ «Харківський завод «Оргтехніка»;
— акціонерне товариство «Житлобуд-2»;
— приватна фірма «Пілон»;
— холдингова компанія «МРІЯ-ІНВЕСТ», м. Сіверськодонецьк;
— акціонерне товариство «Ефект».

б) Підприємства сільськогосподарської та переробної галузі:
— колгосп «Комінтерн», Зачепилівський р-н;
— агрофірма «Сніжків», Валківський р-н;
— акціонерне товариство «Промінь», Золочівський р-н;
— колгосп «Здобуток Жовтня», Краснокутський р-н;
— агрофірма «Шиповате», В. Бурлуцький р-н;
— колгосп ім. Калініна, Первомайський р-н;
— колективне сільськогосподарське підприємство «Новий шлях», Боровський р-н;
— колективне сільгосппідприємство «Нове життя», Валківський р-н;
— агрофірма «Перекіп», Валківський р-н;
— колективне сільгосппідприємство «Червоний господар», Валківський р-н.

в) Фінансово-інвестиційні та торговельні підприємства:
— товариство «Республіка»;
— ЗАТ ЗІФ «Станк-Інвест»;
— пенсійний фонд «Земельний»;
— АТ фірма «IBS»;
— АТЗТ «ЛЕММА»;
— Східно-Український енергетичний банк «Мегабанк»;
— АТ страх. мед. компанія «Еввіва».

4. Метою створення і діяльності банку є комплексне акумулювання і ефективне використання грошових ресурсів для розвитку сільськогосподарського виробництва і переробки сільгосппродукції, структурної перебудови галузей промисловості, розвитку житлового будівництва та соціальної сфери на селі, для природоохоронних і екологічних заходів.

5. Зареєстрований і сплачений розмір статутного фонду Харківського акціонерного комерційного Земельного банку становить 3081000 гривень, який складається з 6126155 простих іменних акцій на суму 3063077,5 гривень і 35845 привілейованих на сумму 17922,5 гривень.

6. Чисельність службовців банку на момент прийняття рішення про випуск акцій становить 49 чоловік.

7. Органи управління та контролю банком:
— загальні збори акціонерів банку;
— рада банку;
— правління банку;
— ревізійна комісія.

Вищим органом управління є загальні збори акціонерів банку, які мають право вирішувати всі питання його діяльності.

У період між загальними зборами акціонерів функції вищого керівного органу виконує рада банку.

Правління є виконавчим органом банку і здійснює керівництво його поточною діяльністю.

Склад правління банку:
— Жихарцева Любов Дмитрівна — голова правління, освіта вища, економіст за фахом, стаж роботи 14 років;
— Гостєва Ліна Михайлівна — головний бухгалтер, освіта вища, економіст за фахом, стаж роботи 30 років;
— Шандрик Валентин Омелянович — заступник голови правління з кредитно-касової роботи, освіта вища, навчається в Харківському економічному університеті за фахом фінанси і кредит, стаж роботи 32 роки;
— Кац Микола Іванович — заступник голови правління з кадрів і захисту економічних інтересів, освіта вища, юрист за фахом, стаж роботи 40 років.
— Коротков Євген Йосипович — заступник голови правління із зовнішньоекономічної діяльності, інженер-економіст за фахом, стаж роботи 29 років;
— Левчук Віктор Георгійович — заступник голови правління з інвестиційно-трастової діяльності, освіта вища, економіст за фахом, стаж роботи 31 рік;

Б. Ділова активність емітента

Діяльність ХАК «Збмбанку» здійснюється згідно зі статутом та ліцензіями:
— ліцензією Національного банку України № 49 від 24.05.97 р. з додатком на здійснення банківських операцій;
— ліцензією Фонду державного майна України № 58 від 25 липня 1996 р. на здійснення банками посередницької діяльності з приватизаційними паперами;
— дозволом Міністерства фінансів України № 24 від 8 травня 1992 р. на здійснення діяльності з обігу та випуску цінних паперів;
— дозволом Міністерства фінансів України № 117 від 25 травня 1995 р. на здійснення діяльності як депозитарію інвестиційного фонду чи інвестиційної діяльності;
— дозволом Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, територіальне відділення по Харківській області № 63-09-Е від 20.01.97 р. на право ведення власного реєстру власників іменних цінних паперів;

Працюють пункти обміну валюти.

Для зручності клієнтів банк пропонує систему електронних платежів «Клієнт-банк».

Банк має кореспондентські рахунки в таких банках світу Centro Bank м. Вена, Deutsche Bank м. Франкфурт, АТ «Латвійський Капітал банк» м. Рига, «СДМ банк» м. Москва, КБ «Російський кредит» м. Москва, АКБ «Поіск» м. Мінськ, «Москомприватбанк» м. Москва, «Кредит-Імпекс» м. Москва.

Адміністративні та економічні санкції на банк не накладалися. Економічні нормативи, встановлені Національним банком України, виконуються.

Основні напрями діяльності банку:
— залучення тимчасово вільних коштів підприємств, організацій та приватних осіб;
— кредитно-розрахункове обслуговування;
— інноваційне фінансування, клієнтське обслуговування підприємств і організацій агропромислового комплексу, промисловості та будівництва;
— створення фінансово-промислових груп в енергетиці та переробці продукції сільського господарства;
— створення об'єднань з виконання вексельного обігу.

Банк також здійснює операції з іноземною валютою:
— відкриває і веде кореспондентські рахунки в іноземних банках далекого зарубіжжя і СНД;
— розрахунково-касове обслуговування клієнтів банку в т. ч.:
— розрахунки у валюті в будь-якій частині світу;
— конвертація валюти;
— прийом коштів на валютні депозитні рахунки;
— перекази валютних коштів з-за кордону, юридичним, фізичним особам.

БАЛАНС

тис. грн.

АКТИВ	**на 1.01.97 р.**	**1.10.97 р.**
1. Каса	89	169
2. Кореспонденський рахунок	484	330
3. Кошти в кредитах, всього	2528	2874
в т. ч. короткострокові	2528	2874
4. Кредити іншим банкам	100	200
5. Вклади в цінні папери	497	796
6. Майно банку	198	263
7. Інші активи	881	1444
Всього актив	4777	6076
ПАСИВ		
1. Статутний фонд	2479	2630
2. Інші фонди банку	299	474
3. Розрахункові і поточні рахунки клієнтів	1061	1302
4. Депозити юридичних осіб і вклади громадян	61	125
5. Прибуток	676	425
6. Інші пасиви	201	1120
Всього пасив	4777	6076

Звіт про прибутки і збитки станом на

	01.01.1997 р.	**01.10.97 р.**
Доходи —	1436 тис. грн.	1087 тис. грн.
Витрати —	760 тис. грн.	662 тис. грн.
Прибуток —	676 тис. грн.	425 тис. грн.

Показники платоспроможності та ліквідності банку станом на

	01.01.97 р.		**01.10.97 р.**	
Найменування	**Норматив**	**Показник**	**Норматив**	**Показник**
1. Платоспроможність	не менше 8 %	76 %	не менше 8 %	69 %
2. Норматив миттєвої ліквідності	не більше 1	0,69	не менше 20 %	73 %
3. Норматив загальної ліквідності	не більше 1	0,34	не менше 100 %	218 %
4. Співвідношення високоліквідних активів до робочих активів	не менше 15 %	29 %	не менше 15 %	27 %
5. Норматив ресурсної ліквідності	не більше 100 %	22 %	не більше 100 %	60 %

Фінансовий стан за 1996 р., підтверджений висновком незалежної аудиторської фірми «Ставр» (сертифікат серії Б № 23, виданий за рішенням Аудиторської палати України 28.04.94 р., ліцензія серії АБ № 127 від 14.04.94 року).

У банку обслуговується понад 800 клієнтів.

В. Дані про емісію акцій

1. Загальними зборами Харківського акціонерного комерційного Земельного банку (протокол № 19 від 02.12.1997 р.) прийнято рішення про збільшення статутного фонду банку до 6450000 грн. та додатковий випуск акцій.

2. Загальна сума емісії — 3369000 (три мільйони триста шістдесят дев'ять тисяч) гривень. Випускаються 6738000 (шість мільйонів сімсот тридцять вісім тисяч) акцій номінальною вартістю 0,5 гривні кожна.

3. Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії, — усі кошти, залучені від емісії, спрямовуються до статутного фонду банку з метою здійснення діяльності, передбаченою статутом:

купівля державних цінних паперів — 1200000 грн. (35,6 %),
надання кредитів підприємствам промислово-виробничої сфери — 1500000 грн. (44,5 %),
надання міжбанківського кредиту — 669000 грн. (19,9 %).

4. Випускаються прості іменні акції — 6738000 одиниць на суму 3369000 гривень;

Переважне право на придбання акцій при новій емісії надається акціонерам банку.

Акції випускаються в паперовій формі з сумарним сертифікатом.

5. Характеристика простих іменних акцій банку:

Прості іменні акції розміщуються серед юридичних та фізичних осіб.

Акціонери — власники простих іменних акцій мають право:
— брати участь в управлінні справами банку особисто або через своїх повноважних представників у порядку, передбаченому статутом (представник не має права заміщати члена ради банку);
— брати участь у розподілі прибутку банку та одержувати його частку (дивіденди) пропорційно вартості акцій, що є їх власністю;
— вийти зі складу акціонерів банку. Вихід акціонерів із банку здійснюються шляхом продажу належних їм акцій;
— пріоритету на придбання акцій наступних випусків;
— одержувати інформацію про діяльність банку.

У власності керівних працівників банку знаходяться 4926 привілейованих іменних акцій і 8000 простих іменних акцій.

6. Порядок виплати дивідендів:
— місцем виплати дивідендів для громадян готівкою є місцезнаходження банку за адресою: 310057, м. Харків, вул. Чернишевського, 4;
— юридичним особам дивіденди виплачуються безготівковим перерахунком;
— дивіденди виплачуються за підсумками фінансового року з прибутку, який залишається у розпорядженні банку після сплати встановлених законодавством податків, платежів у бюджет, інших обов'язкових платежів. Розмір дивідендів і термін їх виплати встановлюються загальними зборами акціонерів;
— у випадку відсутності у банку повної інформації про акціонерів, дивіденди перераховуються на тимчасові рахунки, які відкриваються у банку. Проценти на залишені без вимоги дивіденди не нараховуються;
— дивіденди нараховуються без врахування податків;
— виплата дивідендів здійснюється з вирахуванням відповідних податків, встановлених чинним податковим законодавством України.

7. Прості іменні акції випускаються у кількості 6738000 (шість мільйонів сімсот тридцять вісім тисяч) одиниць номіналом 0,5 гривні кожна, номерами з 0000001 по 6738000 на суму 3369000 (три мільйони триста шістдесят дев'ять тисяч) гривень, серія випуску AJ-005, де перша літера «А» —номінал 0,5 гривні, друга літера «J» —іменна проста акція, число 005 — п'ятий випуск;

8. Порядок оплати акцій.

Акції оплачуються в гривнях та реалізуються на основі окремих договорів купівлі-продажу. Після повної сплати вартості акцій та реєстрації їх випуску в Державній комісії з цінних паперів та фондового ринку акціонеру видається сертифікат на сумарну вартість придбаних ним акцій.

9. У випадку прийняття рішення про відмову у випуску акцій, а також у разі недосягнення рівня передплати, особам, які передплатили акції, повертаються внесені ними суми, не пізніше, ніж за 30 днів після прийняття вищезгаданого рішення. Рішення про прийняття чи відмову зайвої передплати приймають загальні збори. При відмові зайвої передплати внесені суми повертаються у вищезгаданому порядку.

10. Умови розпорядження акціями:

Власник акцій може розпоряджатися ними на свій розсуд, згідно з діючим законодавством України.

11. Дані про попередні емісії цінних паперів:

Загальна сума першого випуску — 21310 гривень.

Було випущено 42620 акцій, серед яких:
— 41411 простих іменних на загальну суму 20705,5 гривень;
— 1209 привілейованих іменних на загальну суму 604,5 гривень.

Номінальна вартість акції 0,5 гривні;

Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 112/1/94 від 18.03.1994 р., видане Міністерством фінансів України.

Загальна сума другого випуску — 81190 гривень.

Було випущено 162380 акцій, серед яких:
— 160109 простих іменних на загальну суму 80054,5 гривень;
— 2271 привілейованих іменних на загальну суму 1135,5 гривень.

Номінальна вартість акції 0,5 гривні.

Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 78/1/95 від 22.02.95 р., видане Міністерством фінансів України.

Загальна сума третього випуску — 1117500 гривень.

Було випущено 2235000 акцій, серед яких:
— 2214595 простих іменних на загальну суму 1107297,5 гривень;
— 20405 привілейованих іменних на загальну суму 10202,5 гривень.

Номінальна вартість акції 0,5 гривні.

Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 210/1/96 від 18.04.96 р., видане Міністерством фінансів України.

Загальна сума четвертого випуску — 1861000 гривень.

Було випущено 3722000 акцій, серед яких:
— 3710040 простих іменних на загальну суму 1855020 гривень;
— 11960 привілейованих іменних на загальну суму 5980 гривень.

Номінальна вартість — 0,5 гривні;

Свідоцтво про реєстрацію випуску цінних паперів № 577/1/97 від 03.07.1997 р., видане Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку.

Відсотки з привілейованих іменних акцій виплачуються у розмірі:

перша, друга, та четверта емісії — 200 % річних, третя емісія — 300 % річних.

Передплата на акції першого, другого, третього та четвертого випуску була проведена шляхом відкритого їх розміщення серед широкого кола інвесторів України.

12. Форми і терміни розміщення акцій.

Акції розміщуються шляхом відкритої передплати.

Терміни предплати: з 5 січня 1998 р. до 5 липня 1998 р.

Продаж акцій проводиться Харківським акціонерним комерційним Земельним банком (к/рахунок № 32002179600 в ОПЕРО ХОУ Національного банку України МФО 351652).

Д. Чинники ризику

Чинником ризику, що може впливати на діяльність банку, є непослідовність урядових рішень щодо діяльності комерційних банків, а також зміни податкової політики в бік збільшення ставок оподаткування комерційних банків.

Інформація публікується вдруге в повному обсязі. Претензії від осіб, як передплатили акції до опублікування інформації про випуск акцій в повному обсязі, приймаються протягом 15 днів з дня опублікування інформації.

Голова правління ХАК «Зембанк»
Л. Д. Жихарцева.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЕМІСІЮ АКЦІЙ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «АВТРАМАТ», ЯКЕ БУДЕ ПЕРЕТВОРЕНЕ У ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АВТРАМАТ».

I. Характеристика емітента

1. Фірмове найменування:
акціонерне товариство "АВТРАМАТ", далі — товариство.

2. Організаційно-правова форма:
закрите акціонерне товариство.

3. Місцезнаходження:
310038, м. Харків, вул. Салтівське шосе, 43.

4. Дані про заснування:
відкрите акціонерне товариство «АВТРАМАТ» буде створено шляхом реорганізації закритого акціонерного товариства "АВТРАМАТ" згідно з рішенням загальних зборів акціонерів закритого акціонерного товариства "АВТРАМАТ" від 25.02.98 р. Раніше закрите акціонерне товариство «АВТРАМАТ» було створене шляхом реорганізації з колективного підприємства виробничого об'єднання "Харківтракторозапчастина" згідно з протоколом засновників № 1 від 24.03.92 р. (його трудового колективу) та зареєстровано 08.04.1992 р. рішенням виконкому Московської ради народних депутатів м. Харкова № 427 від 08.04.1992 р. Після державної реєстрації ВАТ «АВТРАМАТ» стає правонаступником АТ «АВТРАМАТ».

5. Наші реквізити:
осн. р/р 26004301740009 у відділенні УАК ПІБ «АВТРАМАТ» м. Харків, МФО 351306, код ЄДРПОУ 00236027.

6. Мета діяльності: одержання прибутку від здійснення підприємницької діяльності.

7. Основні предмети діяльності товариства : виробництво запчастин (поршнів) для автомобільної техніки вантажного та легкового парку, тракторів. Ремонт насосного та компресорного обладнання. Кооперація з випуску оснастки та запчастин для двигунів автотракторної техніки.

8. Склад засновників: акціонери ЗАТ «АВТРАМАТ».

9. Дата та місце проведення загальних зборів: 25.02. 1998 р., за місцезнаходженням товариства.

10. Середньореєстрова кількість працівників:
на 01.01. 1997 р. — 2055 осіб:
на 01.01. 1998 р. — 1938 осіб.

11. Керівні органи товариства:
голова ради: Куцин Микола Андрійович — освіта вища, за фахом інженер-економіст, виробничий стаж — 43 роки;
генеральний директор: Жадан Василь Федорович — освіта вища, за фахом інженер-механік, виробничий стаж — 41 рік;
головний бухгалтер: Ємельянов Геннадій Вікторович, освіта вища, за фахом економіст, виробничий стаж — 17 років;
голова ревізійної комісії: Микулов Сергій Володимирович — освіта вища, за фахом інженер-системотехнік, виробничий стаж — 13 років;

II. Опис ділової діяльності емітента

1. Товариство спеціалізовано на виробництві запчастин для автомототракторної техніки

2. ВАТ «АВТРАМАТ» раніше мало назву завод «Поршень». Ця виробнича марка користується попитом на території країн колишнього СРСР. Річний обсяг продажу понад 49 млн. гривень, номенклатура продукції 20 моделей запчастин до тракторів, вантажних та легкових автомобілей, 17 найменувань продукції для виробничої кооперації. Продукція ВАТ «АВТРАМАТ» задовольняє попит внутрішнього ринку України та частково країн СНД, вона реалізується шляхом продажу за кошти та бартеру на сировину, комплектуючі та обладнання для виробничих цілей.

Довідка про промислову діяльність АТ «АВТРАМАТ»

Показники	Од. вим.	1997 р.	4 кв.1997 р.	1 кв.1998 р.
Обсяг товарної продукції	тис. грн.	41097,6	9128,8	12309,6
Обсяг реалізації	-	41048,7	8272,7	12386,4

III. Дані про фінансово-господарську діяльність емітента

1. Баланс на 01.01. 1998 р. (тис. грн.)

АКТИВ	**01.01.97 р.**	**01.01.98 р.**
Основні засоби та нематеріальні активи	44939, 2	46171,8
Капітальні вкладення	15261,8	13012,5
Інвестиції	361,9	531,9
Запаси та затрати	7000,9	5883,5
у т. ч. товари, продукція	2884,5	4150,1
Активи в розрахунках та інші	4107,3	6738,6
у т. ч. грошові кошти	135,5	172,3
БАЛАНС	**74555,6**	**76488,4**
ПАСИВ		
Статутний фонд	5600	5600
Додатковий капітал фонду	61083	60969
Кредити банку	956,5	1880
Короткострокові зобов'язання	6915,9	8038,6
БАЛАНС	**74555,6**	**76488,4**

2. Звіт про фінансові результати за 1997 р. (тис. грн.)

	ДОХОДИ	**ВИДАТКИ**
Виручка від реалізації	49207,1	
Доходи, видатки від інших джерел	1538,6	14,6
Затрати на виробництво та діяльність		35042,8
Сплата податків		11017,0
Розподілення чистого прибутку		4671,4
БЮДЖЕТ	**50745,7**	**50745,7**

IV. Дані про попередні емісії цінних паперів

1. На момент прийняття рішення про емісію акцій товариства ЗАТ «АВТРАМАТ» має зареєстрований та сплачений статутний фонд 5 600 000 гривень (п'ять мільйонів шістсот тисяч) гривень, розподілений на 140000 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 40 (сорок) гривень. Акції першої емісії — прості іменні 54340 штук номінальною вартістю 1000 карбованців були розподілені між засновниками фізичними та юридичними особами під час закритої передплати (свідоцтво про реєстрацію цінних паперів № 14 від 10.12. 1992 р. видане Харківським облфінуправлінням). У 1995 р., була проведена друга емісія шляхом випуску 140000 штук простих іменних акцій номіналом 4 000 000 (чотири мільйони) карбованців. При цьому акції першої емісії було обміняно на акції другої емісії, а інші акції було розподілено між засновниками (свідоцтво про реєстрацію цінних паперів № 251/П/1/65 р. від 14.12.1995 р. видане Харківським облфінуправлінням).

2. Фізичні особи володіють загальною кількістю 110625 акцій, у т. ч. керівництво товариства 4500 акцій; юридичні особи володіють загальною кількістю 29735 акцій.

3. Випуск акцій на пред'явника Товариство не здійснює.

IV. Дані про емісію цінних паперів

1. Дата та порядок прийняття рішення про емісію акцій: рішення загальних зборів акціонерів товариства від 25.02.98 р. Кількість учасників голосування 234 особи.

2. Мета емісії акцій: формування статутного фонду відкритого акціонерного товариства «АВТРАМАТ».

3. Місце проведення передплати: 310038, м. Харків, вул. Салтівське шосе, 43.

4. Строки передплати: з 20.05. 1998 р. по 25.05.1998р.

5. Особа, уповноважена вести реєстр власників акцій ХФ КБ «ПРИВАТБАНК». Дозвіл ДКЦПіФР № 1 від 03.07. 96 р.

6. Аудиторська фірма, яка обслуговує товариство АФ «КОНСУЛЬТ-ХАРКІВ», ліцензія № 001252, видана рішенням Аудиторської палати України від «29 грудня 1995 р.

7. За даними аудиторської фірми емітент не має простроченої заборгованості кредиторам та за платежі у бюджет, фінансовий стан стійкий, платоспроможний та ліквідний.

8. Вид та тип випуску акцій: 140000 штук простих іменних акцій у документарній формі номіналом по 40 (сорок) гривень однією серією «АА» з № 000001 по № 140000.

9. Порядок повідомлення про емісію акцій: публікація в газеті "Голос України».

10. Умови розпорядження акціями: акціонер має право розпоряджатися своїми акціями на власний розсуд згідно з чинним законодавством.

11. Номінальна вартість акцій, грн.: 40 (сорок).

12. Розмір емісії: 140000 штук.

13. Загальна сума емісії: 5 600 000 гривень.

14. Порядок передплати на акції емісії: Протягом з 20.05.98 по 25.05.98 всі акціонери АТ "АВТРАМАТ" одержать письмові зобов'язання ради товариства щодо обміну акцій АТ «АВТРАМАТ» на акції ВАТ «АВТРАМАТ». Безпосередньо обмін акцій АТ «АВТРАМАТ» на акції ВАТ "АВТРАМАТ" на загальну суму 5600000 гривень у кількості 140000 штук у пріоритетному порядку буде проводитись через 10 днів після реєстрації емісії у Державній комісії по цінним паперам та фондовому ринку протягом 30 днів у пропорції 1 акція АТ «АВТРАМАТ» — 1 акція ВАТ «АВТРАМАТ».

15. Порядок сплати дивідендів:
рішення про сплату дивідендів, а також про термін, до якого проводитиметься сплата, приймається загальними зборами акціонерів після затвердження річного звіту. Місце виплати дивідендів: — для акціонерів — фізичних осіб — каса товариства; — для інших акціонерів — юридичних осіб — шляхом перерахунку коштів на розрахунковий рахунок такої особи у банківській установі. Депонування доходів здійснюється на відповідних рахунках у АК ПІБ «АВТРАМАТ» за адресою: 310038, м. Харків, вул. Салтівське шосе, 43.

16. Інші відомості: недосягнення чи перебільшення рівня передплати на акції не передбачається. Товариство послугами торговців цінними паперами користуватися не буде.

17. Чинники ризику для акціонерів:
— можливість зміни податкового законодавства;
— неплатоспроможність споживачів.

Контактний телефон: 26-02-63.

У номер

● *Одеса*

Не забули про визволителя

Звання почесного громадянина Роздільної надано рішенням міськради ветеранові Вітчизняної війни Роману Петровичу Агрикову. Його, одесита, було запрошено на 9 травня до Роздільної, де він воював у квітні 1944-го.

Тоді артилерійський дивізіон, яким командував майор Агриков, разом з піхотинцями заволодів Роздільною — важливим залізничним вузлом. Нелегкою ціною це далося, та станцію таки втримали. За той подвиг було відзначено багатьох, і майор Агриков приколов до своєї гімнастерки орден Червоного Прапора.

● *Вінниця*

Королева казки

Учениця 11-го класу Олеся Лященко з селища Турбів Липовецького району стала переможцем міжнародного конкурсу юних казкарів, організованого асоціацією «Третє тисячоліття». Із більш як півтисячі представлених творів журі віддало пальму першості віршованій казці «Королева весняна». До речі, її можна прочитати в однойменній поетичній збірці — першій книзі Олесі, яка торік вийшла у світ. Тим часом талановита дівчина підготувала другу книгу поезій. На переможницю чекає захоплива туристична поїздка до Індії та Непалу. У нагороду їй також вручено музичний центр.

● *Черкаси*

«Сіяч» рясно посіяв нові твори

Авторові національного реквієму-пісні «Степом, степом» Миколі Негоді виповнилося сімдесят. До цього славного ювілею місцеве видавництво «Сіяч» випустило нові твори відомого письменника — книгу оповідань «Пиріжки з пасльоном» та збірку віршів різних років «Степом, степом». Видрукувані видання — чудовий подарунок не лише ювілярові, а й усім читачам.

Нація, яка не дбає про жінку, приречена на вимирання

10 травня святкували День матері. Але не на нашій вулиці

Материнська любов — дорогоцінний оберіг, який тримає нас на цьому світі протягом усього життя. На жаль, не всім він дістається: дедалі більше дітей відчувають своє сирітство ще в утробі, стають «небажаними» і не потрібними. Як свідчить статистика, кількість абортів серед українських жінок невпинно зростає. Загалом торік в Україні було зроблено 17 тисяч абортів.

Традиційно велика українська родина вже давно перетворилася в нетрадиційно однодітну. Стан охорони материнства й дитинства не викликає у наших співгромадянок великого ентузіазму: під час пологів в Україні помирає удвічі більше жінок, аніж у середньому в Європі, залишається високою смертність немовлят.

Але материнський інстинкт не підпорядкований ані політичним, ані економічним катаклізмам. Тому навіть у наші скрутні часи акушери не залишаються без роботи, і щодоби чийсь пронизливий крик сповіщає: людина народилася!

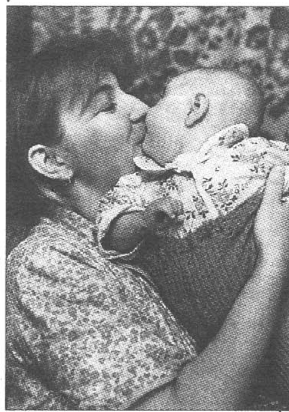
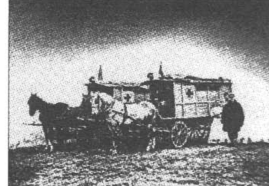

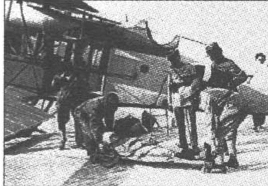
Фото Олекси ВАЩЕНКА.

Фотоштрих до портрета війни

Виставки

У Виставковій залі Спілки художників України по 22 травня триває фотовиставка «Люди і війни». Зорганізували її Міжнародний комітет Червоного Хреста (МКЧХ) і Товариство Червоного Хреста України (останньому виповнилося 80). Серед запропонованих глядачеві робіт — фотодокументи з 62 країн світу, що охоплюють період з 1859 по 1996 рік. Тут представлено 140 фотографій із архівів МКЧХ у Женеві (загалом їх налічується близько 70 тисяч).

Фотографія, як найяскравіше і найправдивіше свідчення минулого, вічна, як і пам'ять про тих, хто віддав своє життя в ім'я майбутнього. Мова фоторобіт зрозуміла кожному, досить тільки відкрити для них своє серце. Кажуть, що фотознімок сприймається так само, як і робиться — за одну мить. Однак однієї секунди, безперечно, замало, щоб дивитися, пізнавати, замислюватися і згадувати...

Зрештою, метою виставки і було показати мужність учасників війни і самовідданість тих, хто їм допомагав.

Тетяна МІШИНА.

Спорт

Рейс до Буенос-Айреса відмінено...

ФУТБОЛ. Чемпіонат країни. Вища ліга. 24-й тур. **«Ворскла» — «Прикарпаття». 0:0.** 6 500. На 90-й хв. Омельчук («Ворскла») не реалізував пенальті. **«Зірка» — «Карпати». 1:0**. 6 000. Пантилов, 60, з пенальті. **«Торпедо» — ЦСКА. 0:1**. 4 000. Цихмейструк, 55. **«Кривбас» — «Металург» Д. 1:2**. 12 000. Гащин, 52 — Оксимець, 27, Венглинський, 77. **«Металург» М — «Дніпро». 2:0**. 9 000. Бабич, 11, 20. **«Таврія» — «Чорноморець». 3:0**. 6 000. Єсін, 10, О. Кунденок, 45, 46. **«Нива» — «Динамо». 1:1**. 16 000. Шпак, 50 — Герасименко, 44. **«Шахтар» — «Металург» Зп. 3:1**. 5 000. Селезньов, 16, Кривенцов, 36, Орбу, 67, з пенальті — Полтавець, 8. На 39-й хв. Ратій («Металург») не реалізував пенальті.

	В	Н	П	М	О
ШАХТАР	16	5	3	45-18	53
ДИНАМО	16	3	3	47-13	51
ВОРСКЛА	14	4	6	34-30	46
Дніпро	14	1	9	38-23	43
Карпати	12	7	5	27-18	43
Нива	12	4	8	34-25	40
Металург Д	9	6	8	21-19	33
ЦСКА	8	6	9	25-21	30
Зірка	8	5	11	22-33	29
Кривбас	6	9	9	25-26	27
Таврія	7	6	11	30-33	27
Металург М	6	8	10	23-40	26
Металург Зп	6	6	12	27-36	24
Чорноморець	5	7	12	22-31	22
Прикарпаття	4	8	12	23-36	20
Торпедо	2	5	17	13-54	11

Цього разу в технічних протоколах серед тих, хто забив м'ячі, ми не побачили прізвищ Реброва, Автандила Капанадзе, Гайдаша, Паляниці, Андрія Шевченка. Виходить, що лідери змагання бомбардирів взяли своєрідний вихідний. Але цей факт зовсім не вплинув на перебіг подій турніру. Усі без винятку матчі чергового туру відзначалися неабиякою бойовитістю і безкомпромісністю. Наявність інтриги і в боротьбі за медалі, і за виживання в лізі надає чемпіонатові певної привабливості.

Як і в недавньому матчі проти «Динамо» в Києві, футболісти запорізького «Металурга» швиденько відкрили рахунок. І цього разу відзначився швидкий, в'юнкий Полтавець. Але історія знову повторилася: господарі перехопили ініціативу і здобули бажану перемогу. Вона дозволила донеччанам очолити змагання.

А от динамівці не порушили неприємної для себе традиції і не виграли в Тернополі. Бойова нічия. У гостей відзначився Олексій Герасименко, котрий останнім часом постійно додає обертів і стає одним із головних персонажів у складі чемпіона. Що ж, готуємо класні кадри для національної збірної Росії — нашого суперника у відбірковому циклі чемпіонату Європи-2000.

Це, звісно, жарт. А коли вже говорити про збірні, то вирішилося питання про зустріч нашої з аргентинською, яка планувалася на 14 травня. Як повідомила прес-служба ФФУ, рейс до Буенос-Айреса відмінено. Порадилися і дійшли висновку, що і летіти далеко, і строки не задовольняють, і динамівці не зможуть вирушити за океан, бо грають у кубковому півфіналі того самого дня. А віддатися на поталу грізному суперникові, либонь, не варто. Зачекаємо зручніших часів.

А тепер повернімося до подій 24-го туру. В Маріуполі відбувалися проводи Олександра Червоного з великого футболу. Товариші по команді зробили йому чудовий подарунок — переконливу перемогу над «Дніпром», який поступово втрачає швидкість. Нелегко сьогодні дніпрянам — факт. Їм би кількох досвідчених майстрів на допомогу. Дивись, можливо, й вирівняли б політ і продовжили суперечку за медалі. Але спонсори клубу так налякані періодом «царювання» Грозного, що гаманці тримають на замку.

І, на жаль, уже за традицією сумні розмови про «Чорноморець», який цього разу «згорів» у Криму. Тепер одеситів від передостаннього місця відділяють лише два очки. А там — «прірва», втрата прописки у вищому класі...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

СК «Миколаїв» уникає погоні

Першість України. Перша ліга. 33-й тур:

«Верховина» — ФК «Черкаси» — 0:0. 700 глядачів. ФК «Львів» — ЦСКА — 1:1. 1500. Мазур, 69 — Пахолюк, 58. «Шахтар» — «Зоря» — 2:0. 2000. Телешун, 52, Войтович, 83. «Сталь» — «Авангард-Індустрія» — 5:0. 4500. Ареф'єв, 8 і 53, Манько, 32 і 65, Плотніков, 76. «Явір» — «Кремінь» — 2:1. 2500. Столяров, 49, Жук, 90 — Маткевич, 45. «Нафтовик» — «Поліграфтехніка» —2:0. 2500. Артеменко, 43, Грачов, 45. «Буковина» — «Нива» — 1:0. 2000. Головачук, 48. «Волинь» —«Полісся» — 3:1. 3200. Панченко, 16, Матусевич, 82, Яцурак, 65 — Паршин, 15. СК «Миколаїв» — «Динамо-2» — 1:0. 27 000. Шейхаметов, 9. «Металург» — «Десна» — 1:0. 2000. Олійник, 70, з пенальті.

Матч у Миколаєві викликав величезний інтерес в уболівальників. 27 тисяч глядачів прийшли подивитися на гру своєї команди з динамівцями, серед яких були футболісти, які виступали й за «основу». Вже одна з перших атак принесла перемогу господарям.

Вінницька «Нива» вочевидь їхала до Чернівців по перемогу. Але аутсайдер виявився неприступним. А Головачук на 3-й хвилині другого тайму приніс «Буковині» довгоочікувану перемогу. На жаль, у Чернівцях уже втратили інтерес до гри своєї команди. Лише дві тисячі уболівальників прийшли на стадіон.

Глядацька аудиторія — гарний барометр стану справ у будь-якій команді. Нині найбільше відвідують стадіони в Миколаєві та Харкові, куди приходять більш як 10 тисяч глядачів. Близько 5 тисяч збирають ігри «Сталі» в Алчевську — команда радує уболівальників доброю грою та високою результативністю. Решта клубів не можуть похвалитися такою увагою шанувальників. Очевидно, їхня гра не дає задоволення глядачам. А це привід для роздумів тренерам і футболістам.

Команди в турнірній таблиці розмістилися так: СК «Миколаїв» — 77 очок, «Динамо-2» — 68, «Металіст» — 63, «Нива» — 62, «Сталь» — 55, ФК «Черкаси» — 53, «Полісся» — 48, «Нафтовик» — 46, «Волинь», «Десна» і «Металург» — по 45, ФК «Львів» — 44, «Поліграфтехніка» — 43, ЦСКА-2 — 41, «Кремінь» — 38, «Явір» — 37, «Буковина» — 36, «Зоря» — 35, «Шахтар» — 34, «Верховина» — 30, «Авангард-Індустрія» — 13, «Хімік» — 12.

Матчі 34-го туру відбулися вчора.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс—224-72-54; ВІДДІЛ РЕКЛАМИ — 441-89-34, 441-89-44; телефакс—449-85-62.

E-mail: sekret@golos.relc.com

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 235579.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311087.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0